11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet.
Bibliogr. Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61832

DARBININKAS

L NR. 77. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRITIS - NOV. 19, 1965 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kelionių sezonas tarptautinėje politikoje

Komunistinė Kinija sulaikyta nuo JT. Pradės pop. Pijaus XII ir pop. Jono XXIII kanonizacijos bylas. Rusk ir Kennedy apspiaudyti. Maskva ir de Gaulle siekia Vokietiją izoliuoti. Ar JAV mokės tokią kainą dėl Vietnamo?

Vėl sezonas nervingom kalbom ir važinėjimam tarptautinėje politikoje. Tame judėjime vieni siekia išjudinti ir pakeisti padėtį, kiti siekia ją apginti. Pastarojo tikslo labiausiai siekia Amerika, padėti drumsti stengiasi komunistai — ir tie, kurie yra Maskvos įtakoje, ir tie, kurie klauso kinų. Tuo suinteresuota ir Prancūzija šiuo metu.

PARYŽIUJE: noras suartėti su Amerika

Sen. M. Mansfieldas, daugumos vadas, su dviem demokratais ir dviem respublikonais yra kita keliautojų grupė. Jie buvo Paryžiuje lapkričio 13-15. M. Mansfieldas kalbėjosi su de Gaulle ant keturių akių, dalyvaujant tik vertėjui. Kas buvo kalbėta, neskelbiama. Tačiau **prancūzų spauda sveikino daugumos vado apsilankymą ir galimą "dialogą" tarp prezidento Johnsono ir de Gaulle.** Rašė taip pat, kad ministeris Couve de Murville sutinkąs įeiti į naują vyriausybę po prezidento rinkimų, jeigu bus pakeistas informacijos ministeris. Esą dabartinis Peyrefite savo griežtu nusistatymu prie Ameriką kliudąs Couve de Murville susipratimo su Amerikos politikai.

Rašoma betgi, kad prancūzų prestižas reikalauja iniciatyvos "dialogui" iš Johnsono, nes Amerika sugriovusi Prancūzijos — Vokietijos sąjungą, kurią buvo sudarę Adenaueris ir de Gaulle. **Vokietijos klausimas būtų pagrindinis tarimosi klausimas tarp Amerikos ir Prancūzijos,** nes Vokietija esanti kliūtis Amerikai ir Sovietam susiprasti ir t.t. Nors Vokietijos minist. Schroederis prieš savaitę važinėjo Paryžiuje, bet santykių tarp Vokietijos ir Prancūzijos tai nepagerino. Neatrodo, kad de Gaulle būtų atlaidus kanc. Erhardui, kurį laiko išdavus bičiulystę su Prancūzija vardan sąjungos su Amerika. Nėra negalima, kad **de Gaulle interesas yra atitraukti Ameriką nuo Vokietijos vardan santykių gerinimo su Maskva.** Kancleris Erhardas tai žino, ir gruodžio 6-9 jis atvyksta į Washingtoną.

LOTYNŲ AMERIKOJ: Rusk ir Kennedy apspjaudyti

Valstybės sekret. Dean Rusk vadovaujama delegacija išvyko į Rio de Janeiro, kur lapkričio 17 prasidėjo Amerikos užsienių reikalų ministerių konferencija. Svarbiausi du klausimai: komunistų infiltracija ir J. Valstybių ūkinė pagalba. Abu klausimus labiausiai kliudo išspręsti lotynų Amerikos vadų ambicijos. ir įtarinėjimai, kad Jungtinės Valstybės nori diktuoti; kliudo taip pat neryžtingumas užbliokuoti komunistinės infiltracijos židinį Kubą.

Kiek ta infiltracija ir neapykanta prieš Jungtines Valstybes yra stipri lotynų Amerikoje, patyrė Dean Rusk: **Montevideo, Urugvajuje, lapkričio 16 25 metų vyras spjovė jam į veidą (sako, neapspjovęs). Dar aiškiau tai patyrė sen. R. Kennedy Čilėje, kur lapkričio 16 studentai svaidė į jį akmenim, kiaušiniais (sako, taip pat nepataikę), o paskiau apstumdė ir apspjaudę.** Tokio atlyginimo R. Kennedy susilaukė iš komunistų, kurie nepaisė, kad namie R. Kennedy buvo pasiskelbęs duosiąs savo kraują šiaurės Vietnamui ir atsisakė aiškinti, kad Amerikos kariuomenės įvedimas į Dominikoncus buvo reikalingas apsaugai nuo komunizmo. (Tokiais savo pareiškimais R. Kennedy nori turėti savo pusėje vadinamų kairiųjų liberalų palankumą ir būti jų prieky).

— **Sen. R. Kennedy** kelionė po lotynų Ameriką ten aiškinama kaip ruošimas sau kelio į būsimuosius prezidento rinkimus — populiarumo ieškojimas.

Raudonoji Kinija palikta už durų

Po savaitės kalbų lapkričio 17 balsavimo keliu kom. Kinija vėl buvo sulaikyta nuo priėmimo į Jungtines Tautas. Pirma buvo balsuotas siūlymas, kad sprendimas būtų dviem trečdaliais priimtas 56:49. Paskiau jau buvo balsuojamas siūlymas priimti kom. Kinijos vyriausybę kaip Kinijos atstovę. Atmesta 47:47.

Kom. Kinijos šalininkai stengėsi prieiti prie balsavimo, nors buvo aišku iš debatų, kad nebus kom. Kinija priimta. Jie norėjo betgi rodyti, kaip auga kom. Kinijos šalininkų skaičius.

Amerikos sąjungininkai, kurie yra Nato nariai, pasirodė balsavime suskilę. Su komunistais balsavo Anglija, Prancūzija, Danija, su Amerika Belgija, Italija, Turkija, Graikija.

AMERIKOS KELIAUTOJAI: valst. sekr. D. Rusk , sen. R. Kennedy, sen. M. Mansfield.

MASKVOJE: šaltasis karas JAV šantažuoti

Sen Mansfieldas, stabtelėjęs Varšuvoje, lapkričio 17 jau buvo Maskvoje, kur kalbasi su min. pirm. Kosyginu. Žinia, kad Johnsono vyriausybė siekia Maskvos bendradarbiavimo, labiausiai dėl Vietnamo. Tai žinodama, Maskva paruošė, prieš atvykstant Mansfieldui, šaltojo karo bangą: šantažuoja Ameriką kaltinimais ne tik dėl Vietnamo, bet ir dėl Rodezijos ir net komunistų "persekiojimo" pačioje Amerikoje. Kaltinimais Maskva nori dviejų dalykų: **išspausti iš Amerikos kuo daugiau nuolaidų, labiausiai, kad Vokietija nebūtų prileista prie atomų;** nori taip pat pademonstruoti pasipriešinimą Amerikai ir sumažinti įspūdį kom. Kinijos kaltinimų, kad Sovietai tarnauja Amerikos politikai Vietnamo klausimu.

VIETNAME: kovojančių skaičius auga

Vietname lankėsi 6 gubernatoriai. Grįžęs gub. Romney pasisakė už prezidento politiką Vietname. Tai politikai vykdyti McNamara numatė siųsti daugiau kariuomenės. Dabar esą 160,000, iki metų galo bus 200,000, o kitais metais ir iki 250,000. **Kariuomenės didinimas turi pagreitinti persvarą. Pagrieštinta ir kova prieš sovietines raketų bazes.** Iš žinomų 22 bazių bombarduotos jau 13. Komunistų kariuomenės skaičius taip pat auga — iš š. Vietnamo atsiųsta esą jau 5 divizijos. Iš beleisvių patirta, kad su š. Vietnamo kariuomene atvyksta ir kom. Kinijos kariniai patarėjai.

Kariniai veiksmai ir nuostoliai auga iš abiejų pusių. Persvara yra Amerikos pusėje. U Thant organizuoja spaudimą abiem pusėm derėtis. Derybom mažai šiuo metu tikima. Pačioje Amerikoje šalia demonstracijų prieš vyriausybės politiką Vietname tarp studentų išaugo sąjūdis už moralinę paramą Vietname amerikiečiam kariam, kovojantiem dėl laisvės ir į ten keliauja masiškai siuntiniai, laiškai.

RODEZIJOJE: privers kapituliuoti?

Anglija Saugumo Taryboje pasisakė tik už ūkines bei politines priemones prieš Rodezijos Smitho vyriausybę. Anglijos gubernatorius mėgino sukelti tarp gyventojų nepasitikėjimą Smitho valdžia. Šis ėmėsi savų priemonių: išjungė gubernatoriui telefonus, nuėmė iškabas, įsakė išvykti ir paskyrė naują gubernatorių, kuris palaikytų ryšį su Anglijos karaliene. Keliem tūkstančiam negrų tarnautojų, kurie atsisakė pareikšti lojalumą naujai vyriausybei, davė terminą, iki kurio jie turi arba pareikšti lojalumą arba pasitraukti iš tarnybos. Mėginama sukelti nesutarimus tarp pačių baltųjų. Kiek tai pavyks ir kiek tai gali priversti Rodezijos vyriausybę kapituliuoti? Ūkinių sankcijų nesibaido. Karinės agresijos nelaukia. Prieš ją turi 12,000 kariuomenę ir 46,000 atsarginių.

Kas kaltas?

Lėktuvai 727 jau trys trumpu laiku žuvo: vienas nukrito į Michigano ežerą su 30, du kiti nukrito prie aerodromų Cincinnati ir Salt Lake — žuvo 99. Aiškinama, kad lakūnai nesą pakankamai paruošti šio tipo lėktuvam.

Lapkričio 13 užsidegusio ir nuskendusio 120 mylių nuo Miami laivo Yarmouth Castle su 91 keleiviu spėjamą priežastis—nepakankama laivo apsauga nuo gaisro.

— **Vietname** prie Iandrang Valley, 200 mylių nuo Saigono, kautynės baigtos amerikiečių laimėjimu. Tačiau savaitės nuostoliai — žuvo 86, sužeisti 230, komunistų žuvo 981, belaisvių 192.

Prie Saigono, 30 mylių atstu, komunistai surengė pasalas amerikiečių daliniam ir pridarė didelių nuostolių.

Priselino į aerodromą Tanhiep su degalų maišais ir sudegino 5 lėktuvus.

VATIKANO SUSIRINKIMAS BAIGSIS GRUODŽIO 7

Vatikano II susirinkimas bus baigtas gruodžio 7. Skubiai priimamos deklaracijos dėl "Bažnyčios moderniajam pasauly" kuriose pasisakoma dėl gimimų kontrolės, ateizmo, atominių ginklų. Dabar skelbiant atskirų susirinkimo dalyvių pareiškimus, susidaro dažnai klaidingas įspūdis. Deklaracijos teks plačiau informuoti, kai jos bus popiežiaus patvirtintos.

— **Popiežius Paulius** įsakė pradėti kanonizacijos bylas popiežiui Pijui XII ir pop. Jonui XXIII.

— **Prezidentas de Gaulle** įsakęs savo diplomatam išimti iš apyvartos terminą "geležinę uždangą".

KAS BUVO TAS JAUNIMAS, kuris "įnešė" Lietuvos klausimą į Jungt. Tautas

Juozas Miklovas, žygio į Jungtines Tautas vienas iš koordinatorių, informuoja:

Lapkričio 13 Lietuvos, Latvijos, Estijos vėliavos simboliškai palietė Jungtinių Tautų Vartus, tardamos: įleiskite! Jungtinių Tautų būstinėje Saugumo Taryba svarstė Rodezijos nepriklausomybės problemas. . . . 4:30 New Yorko laiku akademikų skautų grupelė jau spraudėsi prie Jungtinių Tautų leidimo stalų įeiti posėdin. Mūsų skautai prisistatė pilna apranga — persijuosę spalvomis ir su ženklais ant krūtinių. Sargai akyliais žvilgsniais permetė atvykusius, bet šie ne bitnikiškai, jie šauniai atrodė.

Skautų dešimtukas saugiai ir šaltai atsisėdo Saugumo Tarybos posėdžių salėje. Išsidėstė trijuose pozicijose ir budi. Rodezijos atstovas baigė kalbėti. Afrikai žalios šviesos į Jungtines Tautas, o Lietuvai? . . .

Po Rodezijos atstovo rengiasi kalbėti Olandijos ministeris. Laikas veikti. Afrikos-Europos tarpsnyje pakilo lietuviai: **Priimkite Baltijos valstybes į Jungtines Tautas- Priimkite Baltijos valstybes į Jungtines Tautas! Priimkite . . .**" kartojo ir kartojo. Olandijos atstovas nuolankiai tribūnoje tarė: "Kai Baltijos tautos leis man kalbėti, aš tęsiu." U Tantas nusiėmė ausines. Kažkas pasišalino iš salės (radio pranešimai, sovietų atstovas). Televizijos kameros pasisuko 180 kampu. Bet Saugumo Tarybos saugai reikalaujantojus išvedė, patardė. Korespondentai patraukė iš paskos. 'Ar jūs komunistai?'—iš paprastimo klausia. **"Ne, mes Žygio į Jungtines Tautas dalyviai. Ten už sieno lauke tūkstančių minics reikalauja Baltijai laisvės."**

Vėlyva vakarą jaunųjų žygiuotojų porų poros. Joe Thomo susipažinimo vakare. Salė perpildyta jaunimo. Didžioji pusė Madison S. Garden dalyvių sudarė visai jauni ar dar jauni žmonės. Lapkričio 13-sios pakilios nuotaikos fone užsidegimas jų veiduose. Į čią žinią apie aukščiau aprašytą epizodą Saugumo Taryboje šias eilutes rašančiam pirmiausia atnešė S. Goštautas, dirbantis UPI (United Press International) agentūroje. "Baltų dešimtuko" įsiveržimą į Saugumo Tarybos sferą UPI paskelbė visam pasauliui. Imta spėlioti, kas tai padarė. Už pusvalandžio pasirodė patys žygio dalyviai. Tai **daumantiškiai iš akademikų skautų stovyklos-partizanų stovyklos prie Chicagos: Janina Tallat-Kelpšaitė — stovyklos komendantė, Virginija Bobinaitė, Rūta Domarkaitė, Giedrė Galinytė (Bostono draugovės pirmin.), Aušra Kubiliūtė, Živilė Paliliūnaitė — daumantietės ir daumantai: Bronius Andriukaitis, Vacys Garbonkus, Uogintas Kubilius (daugiausia "intervuotas"), Jurgis Šenbergas, taigi, 6 iš Chicagos, 3 iš Bostono, vienas iš Clevelando.** Žinia, viešai paskelbta salėje, buvo susirinkusiųjų sutikta audringom ovacijom.

Kitą dieną iš skautijos vyresnių vadovų teko sužinoti smulkiau apie dešimtuko dienų ir naktų pratimus Partizanų stovykloje. Vasarą kasė partizanų slėptuves, rudenį kolegos vėl susitiko Madison Square Garden, žygiavo kartu su minia į Jungtines Tautas, staptelėjo tenai pakelyje, ir įvykdė savo partizaninį žygį.

VĖLIAVOS PRIE JT VARTŲ simboliškai reiškė: įleiskite...
Nuotr. V. Maželio.

Lapkričio 13 manifestacijos pareiškimas

Lapkričio 13 dieną New Yorke, Madison Square Garden įvykusios Baltijos kraštų laisvės manifestacijos pareiškime, išdėsčius esminius Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės teisės pagrindus, Sovietų Sąjungos smurtiškus veiksmus prieš tris Baltijos kraštus ir pabrėžus šių tautų ryžtą atgauti savo valstybinę nepriklausomybę, kreipiamasi į Jungtinių Tautų generalinį sekretorių **U Thant,** visuotinio susirinkimo pirmininką **Amintore Fanfani,** 24-ių (dekolonizacijos) komiteto pirmininką **Seri Coulibaly** ir Jungtinių Tautų narių vyriausybes bei misijas šiais žodžiais:

"Mes raginam nebeatidėliojant imtis visų Jungtinėm Tautom įmanomų priemonių, kad Deklaracija dėl nepriklausomybės suteikimo kolonijiniam kraštam bei tautom būtų taikoma Estijos, Latvijos ir Lietuvos atvejam, **nes jos jau pavartojo savo teisę apsispręsti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimu 1918 m. vasario 16 d., Estijos nepriklausomybės paskelbimu 1918 m. vasario 24 d. ir Latvijos nepriklausomybės paskelbimu 1918 m. lapkričio 18 d.**

"Pats Sovietų Sąjungos dalyvavimas Jungtinėse Tautose sudaro tarptautinę pareigą panaikinti jos kolonistišką valdymą ten, kur yra akivaizdus ryžtingas tautos geidimas įgyti savą valstybinę nepriklausomybę. **Todėl yra Jungtinių Tautų teisė ir pareiga reikalauti, kad Sovietų Sąjunga iš Baltijos valstybių teritorijų, kaip jos apibrėžtos 1920 metų taikos sutartyse, atitrauktų savo ginkluotas pajėgas, policiją ir administracijos pareigūnus, tuo sukurdama sąlygas sudaryti nepriklausomas Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybes.**

"Trijų Baltijos kraštų nepriklausomybės atstatymas žymiai prisidėtų prie Antrojo pasaulinio karo sutrikdytų tarptautinių santykių sutvarkymo Rytų ir Vidurio Europoj ir sustiprintų taiką bei saugumą toje opioje srityje.

"Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymas atitiktų ir Sovietų Sąjungos interesus, sukurdamas tvirtą ir pastovų pagrindą draugingiem kaimyniniam santykiam tarp tų kraštų ir Sovietų Sąjungos".

(E.)

Okupantas apie manifestacijas

Lapkričio 13, kai New Yorke buvo manifestacija už laisvės ir nepriklausomybės grąžinimą Lietuvai, pačioje Lietuvoje tą pat dieną St. Laurinaitis parašė "Tiesoje" senus pasakojimus apie "nacionalistus", "hitlerininkus", pradėdamas ir baigdamas rašinį informacija apie lietuvių veiklą užsieniuose.

"Jie beldžiasi į JAV valstybės departamentų ir Bonnos kanceliarijų duris, bevilčiškai kerėčiojasi su plakatais Niujorko dangoraižių paunksnėje. Jie deda viltis į Amerikos imperialistus ir vokiškuosius militaristus, tikėdamiesi, kad šie pasuks istorijos ratą atgal".

"Nepadės čia nei šūkavimai eteryje ir Amerikos miestų gatvėse, nei padlaižiavimas JAV imperialistams ir Bonnos militaristams".

Tais žodžiais baigdamas savo rašinį, okupacinės propagandos atstovas parodo, kad jam nėra nei šilta nei šalta tie plakatai ir tie šūkavimai ar beldimasis į duris. Jei tai laikytų tokiu nereikšmingu dalyku, nuleistų ji negirdomis. Visas ilgasis rašinio vidurys ir skirtas tam, kad tuos šaukiančius nutildytų.

— Indonezijos parlamentas spaudžia Sukarno: nubalsavo, kad prezidentas uždarytų komunistų partiją.

— **Indijos ir kom. Kinijos** pasienio kareiviai susikovė Sikiam provincijoje.

MANIFESTACIJOS organizatoriai gieda Lietuvos himną aikštėje prie Jungtinių Tautų lapkričio 13. Iš k. į d. Juozas Miklovas, Romas Kezys, Antanas Mažeika, Algirdas Bučreckis. Nuotr. R. Kisieliaus

Mes reklamuojame prekes, rusai - komunizmą

Pasakoja keliavę po "darbo žmonių rojų"

Daug yra keliaujančių po Sovietų Sąjungą ir kitus komunizmo valdomus kraštus. Daug yra pasakojančių savo įspūdžius. Nustebina betgi faktas, kad pasakojami įspūdžiai skiriasi. Imi stebėti tuos pasakojimus, lyginti įspūdžius apie tuos pačius dalykus ir ieškoti priežasties, kodėl skiriasi.

Sustojam prie poros naujausių pasakojimų.

—o—

Bobbie Humenny, Pennsylvanijos universiteto studentė, važinėjo po Sovietų Sąjungą su visa grupe kitų kolegų penkias savaites pagal kultūrinių mainų programą. Savo įspūdžius ji paskelbė "U.S. Steel News", pavadindama juos — "Žvilgsnis į Rusiją 1965".

Apie savo santykius su rusais:

"Aš sumezgiau greitai betarpiškus ryšius su daugeliu rusų, kada aš jiem pasisakiau, kad mano tėvas buvo mašinos operatorius Amerikos plieno fabrikuose. Kaip Amerikos "darbininko" duktė, buvau priimta ištiestom rankom. Bet mano ryšiai trumpai tepatvėrė. Rusai ėmė abejoti mano kalbom, kada aš sakiau, kiek tėvas uždirbo, ir visai nebetikėjo, kada sakiau jiem, kad mes turime nuosavą namą. Po tokio pasakojimo siena kartais susidarydavo aukštesnė nei prieš tai". "Jie tiesiog nesupranta mūsų gyvenimo būdo. Kad mano tėvas galėjo pasirinkti sau darbą ir kad mes galėjom gyventi savuose namuose ir turėti savą automobilį, tai buvo jau anapus jų supratimo".

Apie rusų gyvenimo būdą:

Pasakotoja ramiai dėsto, kas Rusijos gyvenime labiausiai krenta į akis žmogui, gyvenančiam kitaip. Pasakoja, kad moterys dirba kaip ir vyrai. "Neįsivaizduojama jiem moteris, kuri teužsiimtų namų ruoša". Drabužiai brangūs ir kokybė skurdi. Maistas neįvairus. "Aš manau, kad galima nusipirkti pieno krautuvėse, bet per visą mūsų buvimą nė syki nepadavė ant stalo pieno. Tačiau ledų visur pakankamai". Krito jai į akis vienodumas — krautuvės vienodos, težymimos ne vardais, bet numeriais; prekės visur tokios pat; namų statyba vienoda visoje Rusijoje.

Apie kultūrą ir literatūrą:

Negalėjo nekristi į akis tai, kad menui, informacijai visur veikia valdžios kontrolė. "Rusai nutraukia kultūrą į mases, užuot pakėlę masę iki kultūros lygio". Nėra surrealistinio, abstraktinio ar ekspresionistinio meno muziejuose. Bet muziejai gausiai lankomi. Muziejais paverstos ir kai kurios bažnyčios. Rusam Leninas yra dievas, ir tik seni žmonės lanko likusias bažnyčias.

Literatūra — knygos, kinas, vaidinimai, net radijo ir televizijos vaidinimai pagrįsti komunistinėm temom. Knygų išorė nėra gera, popieris prastas, reprodukcijos blogos, spauda menka, bet knygų gali visur gauti ir jos pigios. Ogi filmai švietimo auklėjimo srities yra labai gerai padaryti.

"Kaip mes reklamuojame savo prekes, taip Rusija stengiasi parduoti savo komunizmą".

"Kolektyvinoje farmoje, kurią lankėme, mašinų ir technologijos trūkumas nustebino kai kuriuos mūsų vaikinus, kurie buvo iš vidurinių vakarų."

Rusai apie Ameriką:

"Rusų žmonės nori taikos, bet yra įtikinti, kad amerikiečiai yra kapitalistai ir karo kurstytojai. Ši mintis yra peršama visur, įskaitant ir dienraščius "Pravdą" bei "Izvestijas". Pvz. Gemini 5 kelionė, kuri įvyko tuo metu, kai ten buvau, susilaukė mažo dėmesio, bet padėtis Vietname buvo svarstoma daugely vedamųjų".

Išvados:

"Išvykau iš Rusijos su dviem įspūdžiais. Vienas — buvau nustebinta didžiu skurdu, visišku privatumo nebuvimu ir marinančia monotonija rusų gyvenimo egzistencijoje. Antras — stebina rusų žmonių pasitenkinimas visu tuo. Jie yra laimingi. Dabar jie turi daugiau nei prieš 20 metų. Nors jiem daug ko trūksta, bet atrodo, kad jie ir nepasigenda, ko jie niekad neturėjo, ir jie sutinka laukti, nes jie esą tikri, kad tai ateis jiem su komunizmu; dėl to jie dirba daugiau komunizmui negu sau. Jie skiria sau asmeninius siekimus mažus — ir tai iš tos srities, kurioje jie lengvai pasiekiami. asmeniškai man meilesnė amerikinė idėja "vairuok savo vežėčias į žvaigždes". Ir tai yra vienas motyvų, kodėl aš džiaugiuosi grįžusi namo".

Taip gyvenimą sovietinėje santvarkoje matė Pennsylvanijos darbininko duktė studentė Bobbie Humenny. O kaip ji mato kiti? (b.d.)

ĮTEIKIAMOS DOVANOS — lietuviškas kryžius — sen. K. E. Mundt ir Leo Cherne. Kairėje matosi Antanas Sniečkus. Nuotr. R. Kisieliaus

AMERIKOS, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos žygiuojančių priekyje. Nuotr. P. Ąžuolo

RAŠYTOJAI IR KRITIKA, MUZIKŲ SUKAKTYS

LIETUVOJE

Rašytojas Alfonsas Bieliauskas, atsakydamas į "Lit. ir meno" anketą spalio 23, pagal dabartinę madą, pasiskundžia literatūros varžtais "asmenybės kulto" laikais, pasidžiaugia, kad dabar taip nėra, ir informuoja apie dabartinės kritikos padėtį:

"Nėra ko slėpti: rašytojo vardas lyg akmuo dažnai slegia kritiko pečius; tas akmuo juo didesnis, juo skardesnis to rašytojo vardas; tai, ką mes vadiname' džiaugtis visų laimėjimais', dažnai virsta pataikavimu vienam ar kitam įtakingesniam literatui; o džiaugtis laimėjimais būtina — ir ne vien tų, garsiųjų, bet visų pirma visų eilinių plunksnos darbininkų, kurių darbas kantriai, bet neišvengiamai ruošia dirvą atsirasti ir dideliems talentams, o kada nors, žinoma — ir genijams.

"Ir dar — mūsų kritika silpnai susieta su gyvenimo realijomis, su ta dirva, kuri maitina visą mūsų literatūrą. Atsirado savotiškas kritikos sumokslėjimo pavojus, nors tai atrodytų ir kiek paradoksaliu; menku telaikomas toks kritikas, prieš kurio pavardę nėra parašyta "fil. moksl. kand." Tas kritikos susiliejimas su literatūros mokslu kelia kritikos intelektualumą (apie kurį verta kalbėti nemažiau, negu mes kalbam, pavyzdžiui, apie prozos ar poezijos intelektualumą), bet menkina jos praktinį poveikį literatūriniam procesui, mažina jos sąlytį su politinėmis-visuomeninėmis gyvenamojo laikotarpio problemomis . . ."

Apie rašytojų "kūrybinių sekcijų" veikimą: "Būkime atviri: iš esmės tų sekcijų jau dabar nebėra. Matyt, tai dėsninga, kad rašytojai ne labai pasigenda nei tų sekcijų, nei jų susirinkimų. Be to, štai, jau geras dešimtmetis, kai niekas gerai neįsivaizduoja, ką tos neskaitlingos sekcijos turėtų veikti . . ."

Mirė P. Bugailiškis

Vilniuje spalio 27 mirė Feliksas Bugailiškis, teisininkas ir tautotyrininkas. Gimęs 1883, mokėsi Liepojos gimnazijoje, dalyvavo J. Biliūno organizuotame slaptame mokinių ratelyje, teises baigė Petrapily, iki pirmojo karo buvo advokatas Šiauliuose, kurį laiką buvo Vilniuje "Lietuvos Žinių" redaktorius. Rodė dėmesio tautotyrai, drauge su kitais buvo organizavęs Šiaulių kraštotyros draugiją ir "Aušros" muziejų. Okupuotoje Lietuvoje daugiausia ir dirbo tautoryros srityje.

Konradui Kaveckui 60 metų

Amžiaus 60 metų susilaukė Konradas Kaveckas, chorų didagogas, dainos švenčių dirigentas, kompozitorius pegentas, vargonų muzikos atlikėjas. Jo veiklą įvertino Balys Dvarionas.

Taip pat sukaktis minėjo "Literatūra ir menas" Petro Olekos — 70 metų ir Stasio Petraičio 60 metų. **Petras Oleka** — operos solistas režisierius, dalyvavęs pirmos Kaune operos "Traviatos" pastatyme. Tarp jo mokinių minimi J. Mažeika, K. Gutauskas, A. Vaitkutė, P. Zaniauskaitė, J. Stasiūnas ir kt. Petraitis — dramos aktorius per savo 40 metų darbo turėjo apie 150 vaidmenių.

— **Antano Miškinio** nauja knyga "Arti prie žemės", kaip teigiamai vertina Literatūra ir menas, "ėmėsi ypatingo uždavinio: apdainuoti naująjį Lietuvos miestą — Elektrėnus".

— **Dailininkų sąjunga** nutarė paskelbti konkursą M. K. Čiurlionio ir skulptoriaus J. Mikėno antkapiniam paminklam sukurti.

— **Skulptoriai** P. Aleksandravičius ir P. Petrulis lankėsi Italijoje.

Penkovskio užrašai ir didžioji politika

Amerikoje išleisti sovietų saugumo pulkininko Oleg Penkovskio užrašai, kuriuos jis suspėjo perduoti į Vakarus, dar prieš suimamas ir sušaudomas. Sovietai paskelbė protestą, dėl jų paskelbimo, kaltindami, kad tai klastojimas. Amerikos vyriausybės slucksniai taip pat nesužavėti skelbimu. Jų paskelbimas esą stiprins opiniją prieš konsularinės sutarties tvirtinimą, sunkins kultūrinių mainų sutarties atnaujinimą. O dabar tie kultūriniai mainai esą jau žemiausiame lygyje.

Buvęs CIA direktorius Allen W. Dulles pažiūrėjo iš kitos pusės: "Manau, tai naudinga ir vertinga knyga". Suprantama, kovoje prieš komunizmą.

Maskva apkaltino Amerikos vyriausybę, kad ji parėmusi Rodezijoje baltųjų vadovaujamą atsiskyrimą nuo Anglijos. **Bulgarija** Jungtinėse Tautose kaltino Amerikos "imperializmą" ir ragino išmesti Ameriką iš Jungtinių Tautų.

Žurnalas Lock paskelbė žinias, kurios kaltina Amerikos vyriausybę atmetus š. Vietnamo siūlymą derėtis dėl Vietnamo. Buvę siūlyta 1964 vasarą per U Thant. Bet vyriausybė atmetusi, nes Goldwateris būtų derybas panaudojęs prieš demokratus to meto karštoje rinkimų kovoje. Tik po 7 mėnesių pats Johnsonas pasiūlė besąlygines derybas, bet jas tada atmetė komunistai.

SOSTINĖJE spalvos kinta

Washingtono viešosiose mokyklose lapkričio 10 buvo 130,096 juodieji ir 15,364 baltieji, arba 89.4 ir 10.6 proc. Šiemet mokyklos juodesnės nei pernai; buvo 87.6 ir 12.4 proc.

Nuo 1912 metų baltųjų skaičius mokyklose sumažėjo 28,133, juodųjų padidėjo 71,160. Šiemet jau nebėra nė vienos viešosios mokyklos ištisai baltos. Tik trys mokyklos yra, kuriose juodų yra mažiau kaip 10 procentų.

Mokinių skaičius viešosiose mokyklose nesutinka su gyventojų skaičium: juodųjų gyventojų yra 62.5 proc. Baltieji išsikėlė į užmiesčius arba siunčia vaikus į privatines mokyklas.

Už ką rašytojai pasodinti

Rašytojai Andrei Siniavski ir Juli Daniel įkišti į kalėjimą už tai, kad savo veikalus, nepalankius režimui, leido spausdinti užsieny. Skelbiama betgi dabar, kad byla jiem bus atidėta, nes nori išvengti nepalankių balsų užsieniuose, kai Solochovas nuvyks į Stockholmą Nobelio premijos atsiimti.

PLAKATAI Jungtinių Tautų aikštėje Nuotr. V. Maželio

MADISON SQUARE GARDEN priėmimo kambaryje. Iš k. į d. R. Kezys, dr. J. Kazickas, prel. J. Balkūnas, dr. P. Vileišis. Nuotr. R. Kisieliaus

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (T..le Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ketvirtis amžiaus Lietuvos laisvinimo vadovybėje

Leonardas Šimutis Alto pirmininko pareigose (3)

Amerikos Lietuvių Tarybos paskutiniam susirinkime Chicagoje spalio 23-24 Leonardas Šimutis atsisakė iš Alto pirmininko pareigų, kurias jis ėjo 25 metus. Ta ketvirtis amžiaus Lietuvos vadavimo darbe iš Alto pirmininko pareikalavo daug jėgų ir ištvermės. Tiktai stiprūs žemaičio pečiai, karšta savo tautos meilė ir charakterio nuosaikumas padėjo taip ilgai išlaikyti Altą vieningą, kai keitėsi veiklos sąlygos ir kilo naujų problemų.

Vienybės problema

Nors Amerikos lietuviai, kaip anksčiau matėme, tuojau ir labai jautriai reagavo į Lietuvos okupavimą (1940), tačiau negreit susitarė ką nors bendrai daryti tuo reikalu. Atskiros srovės pakilo savaranki skiai veikti. Leonardui Šimučiui atstovaujant katalikam, pačiai gausingiausiai Amerikos lietuvių grupei, pirmieji ryšiai susimezgė su tautininkais, sudarius Lietuvai Gelbėti Tarybą. Socialistai tokiu vardu nenorėjo jungtis. Siūlė pasivadinti Amerikos Lietuvių Taryba. Skyrėsi dar ir kitu klausimu: organizuoti ne tik bendrą centrą, bet ir skyrius. Katalikai buvo prieš skyrius; juos turėjo atstoti kiekvienos srovės vietinės organizacijos, kurių katalikai turėjo daugiausia. Bendram labui L. Šimučio nusileista abiem klausimais: tebūna Amerikos Lietuvių Taryba ir teturi ji skyrius. Skyriai buvo sudaromi vietos organizacijų atstovų. Praktika nepatvirtino katalikų baiminisi, kad Altas gali pasidaryti nebe jungiančia, bet atskira, savaranki organizacija.

Gyvenimo praktika išlygino ir kitą trintį. Į tautininkus buvo žvairuojama kaip į 'antidemokratus'. Ir jie patys davė tam pagrindo, atsiribodami nuo siekimo, kad Lietuvos valstybė būtų atstatyta Steigiamojo seimo priimtos konstitucijos pagrindu. Tautininkai 1941-48 Alte nedalyvavo. Amerikos Lietuvių Tarybą tuo metu sudarė katalikai, sandariečiai ir socialistai. Nuo 1948 pabaigos sutarta visų keturių grupių. Mat, karas pasibaigė nelauktai — Lietuva liko bolševikų okupacijoje. Visų dabar tebuvo vienas tikslas — siekti Lietuvai laisvės, nesikivirčijant dėl santvarkos.

Lietuvos laisvės problemos

Amerikos Lietuvių Tarybai, vadovaujamai L. Šimučio, pokario metai kėlė skubių, opių ir painių problemų. Svarbu buvo: 1. palaikyti ryšį su JAV vyriausybe, kongresu ir visuomene, kad Lietuvos okupacija nebūtų pripažinta ir kad būtų imamasi galimų veiksmų Lietuvai laisvę grąžinti. 2. atremti Sovietų Rusijos pastangas savo agresiją įteisinti; 3. informuoti pasaulį apie bolševikų terorą pavergtoje Lietuvoje; 4. jungti ir skatinti Amerikos lietuvius vieningam ir ištvermingam Lietuvos laisvinimo darbui. Siekdama šių tikslų, Amerikos lietuvių Taryba yra atlikusi daug darbų, kurie jau reikalautų atskiros studijos.

Tebūna čia suminėta vizitai pas JAV prezidentus, senatorius, kongresmanus, Valstybės departamento sekretorius ir pareigūnus. Eilė memorandumų Lietuvos reikalu. Nuolatinis JV politikos stebėjimas, budėjimas ir reagavimas, jaučiant, kad Lietuvos reikalas gali būti paliestas derybų su Sovietų Rusija. Palaikymas ryšio su kitais Lietuvos laisvinimo veiksniais ir Lietuvos diplomatais. Rūpinimasis, kad Vasario 16 būtų prisiminta JAV Senate ir Atstovų Rūmuose, kad majorų ir gubernatorių būtų skelbiamos Lietuvių dienos.

Šie ir kiti reikalai buvo susieti su Alto pirmininko L. Šimučio ir kitų Alto prezidumo narių dažnom kelionėm bei posėdžiais, suvažiavimais, kongresais. Kažin, ar per paskutiniuosius 25 metus kas nors yra dažniau keliavęs po visą Ameriką, kaip L. Šimutis, eidamas Alto pirmininko pareigas?

Atskirai reikia paminėti Alto iniciatyva pravesta Kersteno komisijos investigacija, atlikta JAV Kongreso narių. Atrodo, lyg ji ir primiršta, tačiau jos tyrinėjimų rezultatai surašyti didžiuliuose tomuose — tai dokumentinis Sovietų Rusijos kaltinimas už Baltijos valstybių okupaciją, jų laisvo gyvenimo sunaikinimą ir tautinį genocidą. Tas tyrinėjimas gali būti pravartus kiekvienu momentu, nors kai kas iš lietuvių 'koegzistentų' stengiasi tai menkinti, taikydami iešmą Altui: "ką jis gero padarė?".

Žingsniai ateitin

Vieną dalyką, kurį Altas padarė pirmininkaujant L. Šimučiui, laiko geru beveik visi: sugebėjo jungti skirtingas grupes ir derinti skirtingus interesus. O tai nelengva, juo labiau, kada viltis Lietuvai laisvę atgaut, pradžioje atrodžiusi beveik pasiekiama, bėgančio laiko vis toliau stumiama. Sraujas gyvenimas kelia reikalą naujų priemonių, metodų, sąjūdžių ir net vadovų. Bet tai nereiškia, kad visa turi būti iš pagrindų keičiama, jei siekinys lieka tas pats. Priešingai, susidariusi savo veikimo pagrindus, užmezgusi reikiamas pažintis, užsirekomendavusi savo darbais, Amerikos Lietuvių Taryba negali būti vienu akimuoju kieno kito atstota ar pakeista. Sujungusi atskiras grupes, ji gali tiek pat sėkmingai jungti, kas laikoma 'sena' ir kas 'nauja', jei tik bus vadovaujamasi gera valia bei išmintimi, o ne beatodairiniu užsispyrimu ar tik savo grupės ar asmens interesais.

Tikrai gaila, kad Leonardas Šimutis, sugebėjęs sumaniai vadovauti bendram darbui, pasilengvino savo pečius, atsisakydamas Alto pirmininko parei-

(nukelta į 4 psl.)

VEIKLA IR KONGRESO FRONTE

Žygis į Jungtines Tautas buvo patraukęs visų dėmesį ir pastangas. Mažiau buvo girdėti apie žygį veikti senatorius, kad Senate būtų priimta panaši rezoliucija kaip Atstovų Rūmuose. Tačiau atskiri asmens tebe veikė senatorius laiškais iki pat sesijos galo. Redakciją pasiekė senatorių atsakymai Kęstučiui K. Miklui, kuris buvo parašęs senatoriam laiškus. Sen. **Herman E. Talmage,** Ga., Dm., užtikrina, kad parems rezoliuciją Baltijos reikalu; sen. **Jacob K. Javits,** N.Y. r., praneša, kad jis prisidėjo prie sen. T. Doddo rezoliucijos ir veiks už tai, kad Baltiios valstybėm ateitų laisvės diena. Sen. **Robert F. Kennedy,** N.Y. d., atsakė tuos pačius žodžius kaip ir J. Navickui — kad jam malonu gauti laiškus ir kad ateity jų taip pat lauks.

Jonas Vasys, Dedham, Mass., rašė savo senatoriam. Sen. **Leverett Saltonstall,** Mass. d., atsakė kalbėjes Baltijos reikalu ir atsišvelgsiąs į prašytojo pažiūras, kai S. Con. Res. 51 ateis į Senatą kitoje sesijoje. Sen. **Edward M. Kennedy,** Mass., d., užtikrino savo palankumą, kai tik klausimas kils Senate. (d)

ISTORIJA, KURI RAŠOMA ŠIANDIEN

Lapkričio 13, baltų manifestacijos diena New Yorke, liks dideliu mūsų istoriniu įvykiu. Laisvės šauksmą išgirdo ir tie, kurie nenori jo klausytis. Nors viešai apie jį nekalbės, nors nutylės, tačiau gerokai susirūpins, nes kas akis bado, to ignoruoti negalima. Keliolikos tūkstančių žygiuojančios kultūringos minios, atstovaujančios jaunimą, patį brandžiausią ir vyresnį amžių, žinančios tikslą bei siekius, savu noru suplaukusios laisvės žygin, pasaulis nedažnai mato.

Nuoširdi pagarba ir padėka reikština prel. J. Balkūnui, A. Mažeikai, A. Budreckiui, A. Sniečkui, J. Miklovui, R. Keziui — šios fanifestacijos organizatoriams, LB apylinkėms, aktyviai žygin raginusioms ir talkinusioms, ir didžiulei ryžtingų lietuvių miniai, nepabūgusiai nuovargio, išlaidų, suplaukusiai net iš labai tolimų vietų.

Šis žygis ne tik atkreipė dėmesį į vergijos suklupdytas Pabaltijos valstybes, bet atsvėrė šios šalies palaidos minties gyventojų paskutiniu laiku neatsakomingus veiksmus. Koegzistencijos nuotaikos vergijos naudai lietuvio nesuklupdė, neapgalvoti pareiškimai jo nepalaužė, — jis liko laisvės siekiančiu, kultūrą kuriančiu, žmoniškumą skleidžiančiu pirmuoju pasaulinės visuomenės nariu.

Ši manifestacija tebūna mūsų veržlaus atgimimo pirminė pradžia.

Vytautas Volertas,
JAV LB Tarybos Prezidiumo Pirmininkas

SPAUSTI JUNGTINES

Tautas

Po sėkmingos manifestacijos, nukreiptos į Jungtines Tautas, dabar atliekami žygiai pačiose Jungtinėse Tautose: lankomas įvairių valstybių atstovybės ir specialus JT komitetas kolonializmui tirti. Lietuviai prašomi rašyti to komiteto pirmininkui: His Excellency Sori Coulibaly, UN Special Committee of 24, United Nations Secretariat, New York, N.Y. Rašyti anglų, ispanų ar prancūzų k. Reikalauti, kad tas komitetas keltų Estijos, Latvijos ir Lietuvos klausimą.

ŽYGININKAI prie Jungtinių Tautų. Nuotr. V. Maželio

ALTO REZOLIUCIJOS

Metiniame Alto suvažiavime spalio 23-24 Chicagoje, Sherman House, priimtos šios rezoliucijos:

Alto atstovai, 1965 spalio 23-24 susirinkę į konferenciją Chicagoje, Sherman viešbutyje, dėkoja visiem Amerikos lietuviam, Alto skyriam, draugijom, klubam ir įvairiom organizacijom už suteiktas aukas, leidusias Altui atlikti didelį darbą. Tuo pačiu metu kviečia visus Alto skyrius, Alto Centrui skiriamas aukas, ypač Vasario 16 surinktąsias, siųsti Alto Centrui, kaip to reikalauja Alto statutas.

Alto suvažiavimas, išklausęs ir priėmęs Alto pirmininko apžvalginį 25 metų Alto veiklos pranešimą, finansų bei iždo globėjų pranešimus, reiškia nuoširdžią padėką Alto valdybai, Alto ir komisijų nariam už Lietuvos laisvinimo planus, pasiektus rezultatus ir lietuvių rikiavimą savo krašto laisvinimui.

Alto suvažiavimas, išklausęs pirm. L. Šimučio nutarimo pasitraukti iš Alto pirmininko pareigų, reiškia nuoširdžią jam padėką už visą per 25 metus atliktą darbą.

Kitos rezoliucijos — atsišaukimas į pavergtą lietuvių tautą ir dėl kultūrinio bendradarbiavimo su okupuota Lietuva— pavestos apsvarstyti Alto Valdybai. Jas priėmus, bus paskelbtos vėliau. (ALT).

MIESTELIS. KURIS BUVO MANO

NELĖ MAZALAITĖ

Laimėjęs "Aidų" premiją

(30)

Tačiau jis turėjo užsidegti žibintuvą ir nueiti su seniu į varpinę, kitaip varpininkas nenusiramins per amžius, ir be to, jau kažkaip iš virtuvės sklido kalbos, dar ir pagražintos, tai klebonas leido savo gaspadoriui eiti drauge. Eina jie su žmogum pirmieji, o varpininkas iš paskos, bet laikosi už klebono sutanos krašto — taip įsibauginęs. Žinoma, varpinėje viskas buvo savo vietoje, jokių velnių, nei uodegų, virvė kadarojo, dar šiek tiek judėjo, aišku, kad neseniai buvo traukyta.

— Tai balamutas, — pasakė klebonas, nors ir nerūsčiai, — ar nebuvai iš vakaro pas Mauškelį?

— Kaip mane gyvą matai, klebonėli, nemeluoju— savo akimis mačiau, kad taip dėjosi, kaip sakiau.

Klebonas negalėjo tikėti, tačiau nepajėgė ir nusiraminti pats, kažkodėl negera ant širdies buvo. Ir dar nebuvo nuslūgęs klebonijoje sujudimas — atvažiavo vežti kunigą pas poną Budrylą.

Pakalaustas, kas ponui pasidarė taip staiga, juk vakar sveikas čia buvo, varpą krikštydino — vežėjas ir prasižioja, kad nežino kas yra, tiktai guli ponas negyvas.

— Ką aš darysiu su numirėliu, — rūsčiai pasakė klebonas. Jis prisiminė vakarykštę, ir kad ponas taip kalbėjo įžuliai, jog nė ta dovana nebuvo maloni, tai nė kojos nekėlė klebonas į vaišes. Ir suabejojo dabar, ar teisybę buvo sakęs ponas, kai gyrėsi apie susitarimą su Dievu, ir pagalvojo, kad ko gero varpininkas nebus melavęs— ir susigėdo tokio lengvabūdiško ir prietaringo savo galvojimo.

O gal kartais tarnai vieni, be nusimanymo, palaikė mirtimi tiktai laikinį sąmonės netekimą, gal ir atsigavo ligonis, — svarstė klebonas, gal dar nebus vėlu sulaikyti nusidėjėlio sielą šioje pusėje Teismo durų, ir padėti kiek galima. Jis pasiruošė kaip pridera prie ligonio, ir įsakė dvaro pasiuntiniui skubėti, kiek arkliai įkerta.

Niekas nebuvo iš to skubėjimo — Budryla buvo negyvas, ir daktaras, kuris jau atsirado anksčiau, tegalėjo patvirtinti.

Klebonas meldėsi prie lavono, jam labai skaudėjo širdį — tik maloningas Viešpats težino, ar maldos yra tuščios už tą pasipūtusį žmogų, bet kai galvojo apie numirėlio pirmą ir paskutinę dovaną bažnyčiai, Dievui — ėmė baimė. Tai greičiausia ir ne dovana buvo, tiktai mėginimas apgauti Visagalį, buvo sukčiavimas.

Ir klebonas darėsi dar neramesnis, kai atėjus dienos dvyliktai, varpininkas stačiai turėjo būti stumiamas, ir dar su palydovu. Bet neatsitiko nieko gąsdinančio. Ir dar reikėjo skambinti ilgai už mirusį, už varpo fundatorių.

Tačiau, klebonas abejojo, ar taip jau viskas ir praėjo: kai jis klausėsi varpo — ir paskui panašiai girdėjo ir kitus kalbant — varpas skambėjo keistai, lyg jame kas juokėsi, lyg šlameno popierius, lyg pinigus rideno, lyg verkė — nejaukus buvo jo balsas, ar nevykusiai nuliedintas — taip skelbė klebonas žmonėms. Ir įsakė, kad daugiau jo nejudintų, o skambintų savu mažuoju, ir kaip džiugiai žmonės jo klausėsi!

Tačiau ir tuogi nesibaigė klebono vargai; atvyko pono Budrylos pusbrolio vaikas, ūsuotas ir išdidus ponas, tokia pat atžala, kaip ir numirėlis. Atskubėjo pasiimti palikimo, tapti ponu, tačiau pirmiausia reikėjo atlikti pareigas — nusikratyti negyvo dėdės, ir tai atlikti iškilmingai, tačiau klebonas dabar pakėlė žodį prieš naują poną, ir drąsiai pareiškė, jog į savo kapines pono Budrylos nepriims. Niekas nėra mates jo ne tik prie Velykinės pareigos, bet ir prie bažnyčios nesiartino — jeigu ir vargšas žmogus, kuriam taip sunku būti geram, po tokio gyvenimo nebūtų priimtas į šventą vietą, tai jau pono jis nelaidos.

Labai ginčytis jaunasis ponaitis negalėjo — ir jis pats žinojo, ir bet kas paliudytų, koks buvo dėdė, tačiau jis dar kirtosi, manė, gal klebonas susipras —tačiau, kad nieko nepadarė, tai nors metė piktą priekaištą:

— Net į kapines nepriimat! O brangias dovanas iš jo išvilioti mokėjot!

— Niekas neprašė, pats meste užmetė, ir daug geriau būtų mums, kad nebūtų dovanojęs. Labai būtų malonu, kad atsiimtumėt, žmonės subėgę iškabintų ir patys nuveštų į dvarą — atsiimkit! — ir klebonas pirmą kartą gyvenime užtrenkė duris prieš žmogų, ir paliko ponaitį vieną bestovintį.

Jau paskui, kad meldėsi klebonas, kad prašė Dievą nekreipti dėmesio į jo tokią pasišiaušusią širdį, netinka jam, Viešpaties tarnui, būti nekantriam, bet juk jis yra pašauktas ganyti paprastų žmonių, jis turi juos ginti, kad neduotų blogo pavyzdžio. Kaip kalbėtų jo parapijiečiai, kad šitas ponas, nusidėjęs prieš dangų ir žemę, vistiek gulėtų šventoje vietoje, šalia darbo kankinių ir išpažinėjų, nes jis ponas. Padėk, Dieve, atsilaikyti man, kad nenusilenkčiau papiktinimui. Ir taip apsisprendęs laukė kas bus.

Nieko nebuvo. Ponas įpėdinis nuvyko į kitą pusę dvaro — į antrąją parapiją, ir tenai klebonas, padrąsintas mūsiškio pavyzdžiu, pasakė tą patį. Tuomet jaunasis ponas sugalvojo nugabenti lavoną, labai puošniame karste, į savo motinos tėviškę, kur prie rūmų buvo koplyčia su šeimos numirėliais. Kodėl prie rūmų, ne kapinėse? Matai, marga buvo giminė, iš visokių tikybų, ir visokių kraštų, ir mėgo šioje šeimoje nelaiku ir negarbingai numirti — vadinas, pamanė įpėdinis, dėdė pakliuvo į gerą draugiją.

Nebuvo vertas dėdė tų iškasčių, geriau buvo praūlioti vežimo ir laidotuvių pinigus, o dėdę pakasti kur padirvėje, tačiau teko vaduotis garbingu elgesiu ir garsiu vardu — už viską tenka mokėti.

Jam tai buvo baigta, tačiau ar kleboną paleido bėdos? Kur tau jos išseks: kaip čia išeina, kad riogso varpas naujas, didelis ir negali jo naudoti — tiktai kalboms kelti, o ne Dievo garbei. Jeigu jį liesi —bus tas nemalonus garsas, o jeigu ne — dar didesnis skambėjimas nuo kalbų.

Jis meldėsi, galvojo, ir nušvito, nes buvo sumojęs, kaip išgelbėti tą nieku nekaltą varpą. Klebonas nuvažiavo į Kretingą, o vienuolyno gvardijonas buvo žinomas savo pamaldumu ir beveik stebuklinga maldos galia, nors jis ir gynėsi tos garbės, tačiau jis gailėjosi žmonių, kurie vežė pas jį ir sergančius, ir velnių apsėstuosius, ir prašė pagalbos. Jis mokino juos, kad tiktai Dievas tegali padėti, o jis drauge su jais meldėsi — ir žmonės, ramstomi tokioss maldos, patys buvo nuoširdūs dangui, ir daugeliu atveju buvo išgirsti.

Tai gvardijonui išpasakojo klebonas viską, ir prisiprašė, kad dar kartą peršventintų varpą, ir išvarytų iš jo, jeigu kas buvo likę blogo — nes jei varpininkas nemelavo, tai reiškia, jog nelabasis turi jame kokią nors savo dalį.

Šitą kartą pašventinime nebuvo jokių iškilmių — tiktai gvardijonas, klebonas ir klebonijos žmonės dalyvavo — tieji, kad jeigu reiktų ką padėti, ar gal kartais net varpą nuleisti.

Nereikės to, — pasakė gvardijonas, ir paprašė atnešti jam kopėčias, ir jis vienas ten užlipo. Apačioje stovėjo klebonas ir vyrai ir kažko bijojo, net akių nekėlė aukštyn, jiems atrodė, jog tiktai tas šventas vienuolis tegali bylą išspręsti, ir reikia laikytis atokiai.

Jis gi meldėsi labai karštai ir nusižeminęs, o paskui pašlakstė šventu Velykų vandeniu, ir tada jis išgirdo, kad šnypščia, tarytum vanduo kristų ant verdančio metalo. Ir tai, ką jis matė — tematė vienas, kad iš varpo pradėjo kristi daiktai: žiedai, aukso gabalai, šovinių tūtos, popierių pelenai — jie krito iš įvairių varpo vietų, ir čia pat išnykdavo. Ir kai baigė kristi — varpas atrodė skylėtas, kaip suaižytas patrankos šūvių.

(Bus daugiau)

Domininkas ir Pranciškus Laterano susirinkime

B. RAMANAUSKAS, OFM

Prieš 750 metų Laterano bazilikoje, Romoje, buvo sušauktas visuotinis Bažnyčios susirinkimas, trukęs tiktai 20 dienų — nuo lapkričio 11 iki 30. Tai buvo vienas iš gausiausių ir iškilmingiausių susirinkimų, buvusių ligi tol. Dalyvavo apie 420 vyskupų, 800 vienuolynų viršininkų (abatų), daug kitų dvasiškių ir pasauliečių, atstovavusių karaliam ir kunigaikščiam.

Popiežius Inocentas III, sušaukęs Laterano susirinkimą (1215), sakė siekiąs sustiprinti moralę, mokslą ir bažnytinę drausmę. Tais klausimais priimta 70 dekretų. Iš jų pagrindinis buvo pirmasis, nukreiptas prieš albigiečių ir valdiečių klaidas (ereziją). Tuo dekretu paskelbtas "Tikėjimo išpažinimas" — pabrėžtos Katalikų Bažnyčios dogmos, kurias anie klaidatikiai neigė. Vienos dogmos pabrėžimu — apie Kristaus realų buvimą Eucharistijoje — Laterano IV susirinkimas suartėja su dabartiniu Vatikano II susirinkimu, kurio metu pop. Paulius VI savo enciklika "Tikėjimo paslaptis' įspėjo nuo klaidos laikyti Eucharistiją tik Kristaus meilės ženklu. (Žiūr. kun. J. Vaišnoros, MIC, straipsnį 'Mysterium Fidei' š. m. spalio mėn. "Aidų" žurnale).

Mums dar gali būti įdomu, kad tame Laterano IV susirinkime dalyvavo vokiečių riterių pavergiamos Livonijos (Latvijos ir Estijos) vyskupai. Rygos vysk. Albertui pageidaujant, susirinkimas nutarė Livoniją laikyti Marijos žeme — Terra Mariana. Susirinkime buvo pagirtos vokiečių riterių pastangos užkariauti ir krikštyti pagoniškas Baltijos pamario tautas.

—o—

Lateranos susirinkime taip pat dalyvavo du garsūs vyrai, tada dar mažai pažįstami — ispanas **Dominikas** Guzmanas iš Kastilijos ir italas **Pranciškus** Bernadonė iš Umbrijos. Nors jie nebe pirmą kartą lankėsi Romoje, bet tiktai 1215 metais pirmą kartą susitiko ir susipažino. Vienas antram išpasakojo savo gyvenimą ir siekiamus idealus.

— Aš atvykau iš Ispanijos, — sakėsi Domininkas. — Ten mokiausi nuo pat jaunystės. Salamankos universitetas man atskleidė teologijos tiesas ir mokslo grožį. Dešimtį metų apaštalavau Prancūzijoj tarp eretikų. Pažinau jų klaidas ir pavojų mokslo be Dievo. Iš erezijos patyriau, kad daug blogo atsiranda iš puikybės proto, kada jis aklas ir pavergtas. Tik tiesa gali mus padaryti laisvus.

— Esu pirklio sūnus, — kalbėjo Asyžietis, — pasaulio žmogus ir nusidėjėlis. Studijavau mažai. Siek tiek pramokau prancūziškai iš motinos ir lotyniškai iš parapijos klebono. Rašto pramokau tiek, kad sugebėčiau vesti gelumbės prekybos sąskaitas. Mėgau meilės dainas, riterius ir jaunimo išdaigas, kol gailestingas Viešpats palietė mano širdį ir man padavė skaityti kryžių. Viešpats man apreiškė, kad turim gyventi pagal šventą Evangeliją.

Tada jie puolė viens antram į glėbį tardami: "Esame draugai, dirbkime vienybėje, ir tada niekas mūsų neįveiks!

Atsisveikindami jie stovėjo Aventino kalvoje, pakėlę žvilgsnius dangun ir pareiškę nepaprastai drąsų pasiryžimą: pasidalyti pasaulį pusiau. Šv. Pranciškus pasirinko žmogaus širdį, kad joje atgaivintų Dievo ir artimo meilę, o šv. Domininkas rinkosi protą, kad dievišku mokslu atidarytų dieviškosios tiesos ir grožio platybes.

Didysis italų poetas Dantė, nuo kurio gimimo šiemet sueina 700 m. savo "Dieviškoje komedijoje" taip apibūdina tuos du šventuosius: 'Vienas buvo serafiškas savo meilės karščiu, kitas gi dėl savo išminties žėrėjo cherubiniška šviesa.

ŠV. PRANCIŠKUS IR ŠV. DOMININKAS

BUVO SUSIRINKĘ ROMOJE ĮŠVENTINTI KUNIGAI

Lapkričio 9-10 Rochesteryje, susirinko jaunesnieji lietuviai kunigai. Dalyvavo paskutiniųjų trijų metų laikotarpyje Romoj įšventintų šv. Kazimiero kolegijos studentų didžioji dalis: kun. Alfonsas Babonas, atvykęs iš New Philadelphia, Pa., kun. Algimantas Bortkevičius, iš Mahanoy City, Pa., kun. Liudas Januška, Rochester, N.Y., Kun. Romanas Kasponis, Shenandoah, Pa., kun. Jonas Staškevičius, Toronto, Ont., ir kun. Kęstutis Žemaitis, Cleveland, Ohio.

Prisiminus praleistas drauge dienas kolegijoje, mestas žvilgsnis į ateitį. Jei iki šiol kolegijos atsiektais laimėjimais džiaugasi ir didžiuojasi visi lietuviai, tuo labiau, tolimesne kolegijos ateitimi, jos tobulėjimu taip pat turėtų kiekvienas rūpintis. Lietuvių kunigų ir bendrai pašaukimų reikalas, drąsiai "Ateities" pajudintas, gal ir neliks be jokio atgarsio. Kas ir kiek yra konkrečiai daroma šiuo atveju?

Stipriai jaučiama stoka liturginių tekstų gimtąja kalba. Nekantriai laukiama, kad lietuviai, kaip ir kiti, turės naujų giesmių su prasmingais žodžiais ir patraukliom meliodijom, kad netrukus pasirodys Šventraščio ir liturginių maldų nauji vertimai šių dienų atsinaujinimo dvasioje. Turima vilčių, kad nebus pasitenkinta vien tik aklu senųjų tekstų perspausdinimu, bet bus atsižvelgta į tobulesnius šventųjų tekstų vertimus.

Pasimelsta už žygio į Jungtines Tautas sėkmingumą ir už visus dalyvius specialiai atlaikytos šv. Mišios. Vietos klebonas kun. P. Valiukevičius aukojo šv. Mišias už mirusius lietuvius kunigus, kurių metu giedojo buvę šv. Kazimiero kolegijos choristai. (K.)

Mirė dr. Vl. Ivinskis

Sydnėjuje, Australijoje, lapkričio 2 mirė dr. Vladas Ivinskis, gimęs 1911 metais. Paliko žmoną Juliją ir dukras Danutę ir Nemyrą su šeimomis. Chicagoje gyvena daktaro motina Aurelija ir brolis Jonas, gi Vokietijoje, Bonnos universitete, profesoriauja brolis dr. Zenonas Ivinskis.

Velionis gydytojo kabinetą turėjo Plungėje. Iš ten pasitraukė į Vokietiją karo metu. Iš jos emigravo į Australiją. Buvo paskirtas gydytoju į N. Gvinėją, kur labai trūko gydytojų. Jo žinioje buvo labai dideli plotai, kuriuos reikėdavo kartas nuo karto aplankyti ir gydyti vietinius žmones, kurie daugiausia sirgo trachoma ir džiova. Džiunglių gyvenimo sąlygos atėmė daug sveikatos ir energijos. Jo šeima gyvena Sydnėjuje. (d)

Rašytojas Juozas Švaistas skaito savo kūrinį ramovėnų surengtame pagerbime lapkričio 6 Los Angeles
Nuotr. L. Kančausko

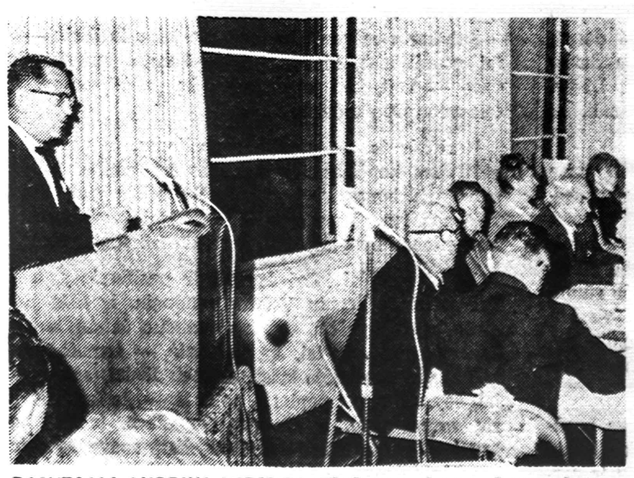

RAŠYTOJAS ANDRIUS MIRONAS dėkoja ramovėnams už surengtą premijų laimėtojam pagerbimą lapkričio 6 Los Angeles. Nuotr. L. Kančausko

ALDONOS STEMPUŽIENĖS plokštelė

Šiomis dienomis pasirodys pirmoji **Aldonos Stempužienės** plokštelė — Dainos. Liaudinės muzikos specialistas prof. Nelhybel, New Yorke išklausęs bandomąją kopiją, pastebėjo, kad šion plokštelėn sudėtoji medžiaga tarp Amerikoje žinomosios yra pati originaliausia, įdomiausia ir vertingiausia. Pagal prof. Žilevičių, pačiomis seniausiomis liaudies dainomis tartas naujas niekad negirdėtas žodis lietuviškoje muzikoje.

Plokštelės pirmoje pusėje telpa **Dariaus Lapinsko** dvylikos dainų ciklas **Mergaitės dalia.** Ciklo dainos, besikeisdamos tarp lėtų ir greitų tempų, pasakoja apie kaimo mergaitės dalią nuo jos laimingų mergautinių dienų iki jautraus atsisveikinimo su motina. Išraiškos viršūnė pasiekiama vestuvinėje dainoje 'Stov žirgeliai pakinkyti", po kurios ciklo nuotaika lėto tempo slinktimi pasiekia epilogą buitinėje dainoje 'Kad jau saulutė už girios užsėdo'. Dainos parinktos iš įvairių krašto vietovių — nuo Išručio, Veliuonos, Daugų, Biržų ir k., bet jos visos susilieja į vientisą mergaitės dalios tematiką.

Komp. D. Lapinskas, vengdamas per didelio ansamblinio orkestravimo, leidžia dominuoti solo instrumentam, kurių specifines spalvas galima atsekti originalioje mūsų liaudies muzikoje. Orkestras čia improvizuoja žmogų supančios gamtos garsus, o mergaitė tarytum pati sau dainuoja savo likimą, nesiekdama nustelbti tų garsų. Prof. V. Jakūbėnas pastebi, kad "Mergaitės dalia" yra savo rūšies šedevras, kupinas gražios tonalinės melodikos, savotiškai lietuviškas, lietuviškas visai nauju būdu.

Antroje plokštelės pusėje įdainuotos taip pat su orkestru **lietuvių kompozitorių originalios ir stilizuotos liaudies dainos:** Gruodžio 'Alyvos', Banaičio "Gieda gaideliai", Jakubėno "Plaukia antelė" ir "Piemenų raliavimas", Šimkaus "Lopšinė", Račiūno. "Už stalo sėdau", kalėdinis laliavimas 'Eglelė žalioji", sutartinė "Ūnčių tupi trys pulkeliai", žvejų daina "Išbėg išbėgo iš Rusnės kai-mo", liaudies daina "Ievarto tiltas". Aldonos Stempužienės spalvinga šių dainų interpretacija liudija ją esant pačioje viršūnėje (minėto prof. Nelhybel žodžiai).

Aldona Stempužienė drauge su D. Lapinsku, iš tikrųjų, davė originalią ir gražią dovaną visai lietuvių išeivijai. Ji taip pat tiks ir svetimtaučiam; juo labiau, kad plokštelės įrašai, paaiškinimai ir dainų tekstai išversti į anglų kalbą.

Plokštelė parduodama Mono po 6 dol., ir Stereo po 7 dol. Gaunama pasiuntus čekį Fine Music Records, 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio, 44121. (J.S.)

L. Šimutis . . .

(atkelta iš 3 psl.)

gų. Galima suprasti jo norą turėti daugiau ramybės ir poilsio, einant aštuntąją dešimtį metų, bet žinome ir jo pasiaukojimą dirbti, kiek tik gali. Užtat L. Šimučio pareiškimas, kad iš Lietuvos laisvinimo akcijos jis nesitraukia, palikdamas Amerikos Lietuvių Tarybos narių, tik paremia mintį, kad galėjo dar pirmininku pabūt. Ar su L. Šimučio pasitraukimu neprasidės tik Alte nauja 'krizė', paaiškės tiktai vėliau. O būtų ir nemalonu ir Lietuvos laisvinimo akcijai nenaudinga.

Šiais keliais žodžiais norėjome atkreipti dėmesį į žymaus mūsų veikėjo Leonardo Šimučio asmenį, tvirtai suaugusį su lietuvių tautos kova už savo egzistenciją ir laisvę. ŠS

Skelbimai amerikiečių žurnaluose užima labai daug vietos. Čia rekordą jau kelinti metai išlaiko "New Yorker" savaitinis žurnalas. Šiais metais per pirmus šešis mėnesius skelbimam skyrė net 2,837 puslapius. Reklamų gausumu toliau seka žurnalai: "Business Week", "Time", "Life" ir "Newsweek".

In Memory of Late President
John Fitzgerald Kennedy

XOCHITL
Mexican Restaurant
Finest Mexican Cuisine
146 W. 46th St.
NEW YORK
PL 7-1325

BIG WILT'S SMALL'S PARADISE
Entertainment Nitely
7th Ave. and 135th St.
NEW YORK CITY
AU 6-8620

WILLIAM DEL PILAR
Guitars Made To Order
220 Atlantic Avenue
BROOKLYN, N.Y.
UL 8-6564

HAYDEN MANOR
NURSING HOME
"A Home Away From Home"
34 West 74th. St.
New York City
SU 7-3060

SPECIAL STEEL CO.
340 Delancy St.
Newark, New Jersey
201 — 643-0800

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
THOMAS MORE
College
of Fordham University
New York City

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
LE CHATEAU
RICHELIEU
48 East 52nd St.
NEW YORK CITY
PL 1-6565
Mr. Peter J. Robotti, Prop.

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
ST. FRANCIS
PREPARATORY SCHOOL
Conducted by
Franciscan Brothers
Brother David Trapp, O.S.F.
Principal
Academic Course
186 North 6th Street
Brooklyn, New York
EV 8-5801

GOODINGS EMPLOYMENT
AGENCY
321 W. 125th St.
NEW YORK CITY
MO 2-2076
Mrs. Beatrice Henrietta Hepburn

SHERMAN FOODS
276 Jackson Ave.,
BRONX, NEW YORK
WY 3-8900

In Memory of our beloved
President
John Fitzgerald Kennedy
May 29, 1917 - Nov. 22, 1963
CASSER
TOURS
"One of America's Largest
Operators of Tours"
Comfortable - Modern
Charter Buses for all Occasions
Group travel anywhere in America
One day - week end or longer
Low rates Bonded
201 W. 41st St. (Nr. 7th Ave.)
BRyant 9-1000

In Memory of the Second
Anniversary
of our beloved President
John Fitzgerald Kennedy
May 29, 1917 — Nov. 22nd 1963
The First National
Bank of
East Islip
Paying 4%
345 MAIN STREET
EAST ISLIP N. Y.
•
Brightside Branch
Brightside & Islip Avenue
Central Islip, N.Y.
516 JU 1-4900

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
CARMELITE SISTERS FOR
THE AGED AND INFIRM
St. Theresa's Mother House
Germantown, N. Y.

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
ST. VINCENT FERRER
CHURCH
Dominican Fathers
869 Lexington Ave.
NEW YORK CITY
RH 4-2080

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
LA STELLA DI NAPOLI
RESTAURANT
"A Touch of Naples in the
Heart of Flushing
165-01 Northern Blvd.
FLUSHING, N.Y.
FL 3-2244

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
DANKO AND DEVITO
SERVICE STATION
Esso Gasoline and Auto
Repairs — Open 7 Days a Week
82-06 Astoria Blvd.
JACKSON HEIGHTS,
Long Island, N.Y.
Call HA 9-8310
Owner Mr. Joseph Danko

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
IONA PREP
An Outstanding Westchester
County Day School For boys
Conducted By
The Christian Brothers
of Ireland
Brother Pl. Nagle, Principal
715 North Ave.
New Rochelle, N.Y.
914 NE 2-0714

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
CHAN'S
DRAGON INN
Chinese-American Dishes
Polynesian Specialties
Cocktail Lounge
Air Conditioned
Free Parking Always
630 Broad Ave.
Ridgefield, N.J.
201 — 943-1276

MARIA COMACHO
Contractors on Ladies Scarfs
and Handkerchiefs
1119 Longwood Ave.
BRONX, NEW YORK
LU 9-6236

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
HILLSIDE HOUSE
CATERING INC.
Specialists in Catering
"A Package Deal to Fit
Any Eudget"
206-10 Hillside Ave.,
(at Francis Lewis Blvd.)
HOLLIS, NEW YORK
HO 5-7788

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
EL SOL REALTY
Ceil Carrero, Licensee
Houses Bought For Cash
Sales — Mortgages
Management — Rentals
F.H.A. Low Down Payment
410 Newlots Ave. Brooklyn, N.Y.
EV 5-8300

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
GEORGE ANDERSON
TRUCKING COMPANY
1215 Prospect avenue
BRONX, New York
KI 2-1795

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
BROADWAY FEATHER
DYEING CORP.
17-19 Varick St. — Brooklyn, N.Y.
EV 7-0414
Mr. Silvester Bleggi

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
GRIMALDI MASONS
2294 E. 2nd St. — Brooklyn, N.Y.
ES 6-6753

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
MACAO RESTAURANT
Exotic Chinese Cuisine
Dinner — Tea Luncheon —Cocktails
American Express — Diners Club
22 Pell St. — New York City
CO 7-6234
Free Parking Every Nite after 5PM

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
DANIEL WILSON INC.
AUTO REPAIRS
248 W. 60th St.
NEW YORK CITY
CI 6-1230

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
THE ORIGINAL TONY'S
AUTO BODY AND FENDER SHOP
Auto Painting
2122 1st. Ave. — New York City
LE 4-9200
Mr. Tony Segarra

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
CHARLES PETER NAGEL
FUNERAL HOME
352 E. 87th Street New York City
AT 9-2221

In Memory of Our Beloved
President John F. Kennedy
CAVANAGH TRAVEL SERVICE
"Specializing in Honeymoon's"
Packages and Cruises
218 Cortelyou rd.
BROOKLYN, N.Y.
TR 1-8440

RAJAUSKAITĖS-ŠUŠIENĖS KONCERTO BELAUKIANT

Jau prabėgo keleri metai, kaip mūsų žinoma pianistė-virtuozė J. Rajauskaitė-Šušienė buvo pasirodžiusi visuomenei su savo koncertu. Elizabetho lietuviam pageidaujant, ši, "dainuojančių rankų" pianistė duos piano rečitalį Laisvės Salėje gruodžio 4 d.

Julija Rajauskaitė — Šušienė yra neabejotinai pripažintas talentas. Ji yra gimusi šiame krašte (Pittsburghe) ir pirmasis jos talentą pastebėjo žymus pianistas pedagogas J. W. Claus. Dar maža mergaitė Julija jau koncertavo daugumoje lietuvių kolonijų Amerikoje. Vėliau, 1935 metais, kartu su savo mamyte ir seserimi parvyko Lietuvon ir tais pačiais metais įstojo į Kauno muzikos konservatoriją, kurią su gerais pažymiais baigia 1937 m. Po to dar dvejus metus tobulinosi virtuozų klasėje pas prof. V. Ruzicki. Kaip gabią ir talentingą pianistę, konservatorijos vadovybė Juliją pakvietė akompaniatorės tarnybon. Taip pat ji buvo dažnas svečias Kauno radiofone koncertuose. Auditorija Julijos koncertus priimdavo šiltai, o muzikos kritikai įvertindavo kuo puikiausiai. Štai keletas atsiliepimų: "Tai daug žadantis talentas", "Julijos Rajauskaitės skambinimas užburiantis", "Pianistės interpretuojamas Bachas nuskambėjo lyg vargonai, "Dainuojančių rankų pianistė ir t.p. Lietuvą užplūdus komunistams, Julija pasitraukė Vokietijon ir apsistojo Augsburge. Būdama tremtyje, koncertavo Diflingene, Eichstete, Kemtene, Kirchheime, Memmingene, Regensburge, Wiesbadene ir k. Karui pasibaigus, pasinaudodama Amerikos piliečės teisėmis grįžo į Ameriką ir apsigyveno New Jersey. Čia atvažiavusi, dar tobulinosi pas I. Philipp ir Ed. Steurmann.

Koncerte Elizabethe išgirsim Bachą, Scarlattį, Bethoveną, Debussy, Banaitį ir k. kompozitorius. Recitalyje taip pat dalyvaus lietuvis solistas iš Bostono, Bass-baritonas B. Povilavičius. Akompanuos muz. Alg. Kačanauskas. Koncerto pradžia 7 v.v. **V. Mamaitis**

PIANISTĖ JULIJA RAJAUSKAITĖ-ŠUŠIENĖ

Šventinami senelių namai

Padėkos šventė šiemet turės dvigubą prasmę — bent Nukryžiuotojo Jėzaus seselių bičiuliam bei remėjam.

Tai bus tradicinė šventė— proga dėkoti Dievui už visas suteiktas malones. Nors gyvenimas turi savo sunkumų ir liūdesio valandų, bet Dievas mum duoda paguodą, džiaugsmą ir malonę. Dera pasimelsti ir padėkoti.

Tačiau šiemet yra ypatinga Padėkos šventė. Šv. Juozapo senelių namai jau baigiami statyti. Jie bus šventinami sekmadienį, lapkričio 28. Džiaugiamės ir dėkojame Dievui.

Tai istorinis įvykis. Prieš keletą metų senelių namai buvo tik verkiantis reikalas, milijono dolerių sapnas ir svajonė. Dabar daugelio metų maldos, planai, darbas ir aukos pastatė naujus, erdvius, moderniškus namus.

Iškilmingai šventinti namus atvyksta Bostono kardinolas Richard J. Cushing. Kardinolas jau senai rūpinasi, kad seselės Brocktone turėtų naujus senelių namus. Jis išrūpino tai statybai valdžios paramą. Dabar atvyksta kartu su lietuvių visuomene pasidžiaugti ir pašventinti.

Visa lietuvių visuomenė, visi seselių rėmėjai gali tikrai pasididžiuoti naujais namais! Tai vaisius jūsų labdaringos dvasios, jūsų pasišventimo, jūsų aukų ir geros širdies.

Seselės maloniai kviečia visus atvykti į šventinimo iškilmes. Tuo pačiu pasidžiaugsite nauja seneliam įstaiga ir pagerbsite didelį lietuvių bičiulį kardinolą Cushingą.

Tad Padėkos šventė —maldos ir džiaugsmo —šiemet bus atmintina dviguba prasme. (B)

Auksinis Sopulingosios Dievo Motinos parapijos jubiliejus

— **Kearny, N.J.** — Sekmadienį, lapkričio 7 d., 3 val. popiet — prisipildė žmonių pilnutėlė Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčia. Tai iškilmingos padėkos mišios parapijos auksinio jubiliejaus proga.

Retai kada tokį iškilmingumą bažnyčia gali pajusti. Mišias aukojo klebonas kun. Jonas Šarnus, kun. D. Pociaus ir kun. V. Svirnelio asistuojamas: bažnytinis choras visu savo pajėgumu, gaudžiant vargonam, puikiai giedojo; turiningą pamokslą su gražiais palyginimais lietuviškai pasakė Elizabetho Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas prel. M. Kemėžis.

Minėjimas vyko didžiuliame Robert Treat viešbutyje Newarke. Tur būt, retai ši didinga salė su savo žavėtinu apšvietimu būna pasipuošusi didelėmis ir mažomis trispalvėmis vėliavomis, kaip šio jubiliejaus metu. Ir dar labiau kiekvieną šventiškai ir patriotiškai nuteikė ant stalų kiekvienam svečiui padėta kietais apdarais knyga, kurios viršelyje spalvotas tautinis kryžius, dabar esąs Sopulingosios Dievo Motinos šventoriuje. Knygoje nušviesta parapijos istorija spalvuotais paveikslais ir paaiškinimais anglų ir lietuvių kalbomis.

Svečių buvo apie 500, garbės stalą pripildė 30 kunigų, kurių tarpe buvo prel. J. Balkūnas ir prel. M. Kelmelis. Vakaro vedėju buvo kun. R. Tamašūnas, invokaciją sukalbėjo kun. A. Žemeikis.

Pagrindiniais kalbėtojais buvo dabartinis šios parapijos klebonas kun. J. Šarnus ir Šv. Onos (Jersey City, N.J.) klebonas kun. D. Pocius. Pastarasis Sopulingosios Dievo Motinos parapijoje yra išbuvęs 17 metų, drauge su amžinos atminties klebonu L. Voiciekausku nešęs bendrą parapijos naštą, dėjęs centą prie cento varstęs be paliavos Newarko archiacezijos duris, statęs naują bažnyčią, vienuolyną ir įrengęs parapijos mokyklą. Kun. D. Pocius savo kalboje gana plačiai išdėstė sunkius ir šviesesnius parapijos gyvavimo momentus.

Ir baigdamas savo kalbą, pabrėžė, jog jis dabar nors ir kitur, bet širdis ir mintys vis klysta į praeities laikus, išbūtus 17 metų Sopulingosios Dievo Motinos parapijoje.

Klebonas kun. J. Šarnus savo kalboje pabrėžė, jog vieni dvasios vadai negalėtų visa tai padaryti, jei ne bendras ryžtas parapiečių ir esamu čia draugijų. Ir kadangi to pasiryžimo ir susiklausymo čia netrūko, su Dievo palaima galima džiaugtis pasiektais laimėjimais ir žengti vis į šviesesnį rytojų.

J. Mėl.

ATLIEKAMA PAREIGA TĖVYNEI

Suskambėjo Lietuvių Fondo įstaigos telefonas. Fondo sekretorius pakėlė ragelį. "Ar čia Lietuvių Fondas"? — klausia. — Turiu fondui paruošęs čekį, norėčiau įteikti". Sekretorius užsirašė adresą ir nuėjo. Duris atidarė sekretoriaus pažįstamas Bronius Draugelis, dabar 70 metų pensininkas. Pasirodė ir jo žmona Anastazija. Užsimezgė kalba apie praeitį ir dabartį. Malonūs šeimininkai svečiui pasiūlė kavos. Draugelis įteikė 500 dol. čekį ir dar pažadėjo ateity tą įnašą padidinti. Kai LF sekretorius už auką ir pažadus dėkojo, B. Draugelis pastebėjo: "Aukodami Lietuvių Fondui, atliekame gerą darbą ir būtiną savo pareigą tėvynei Letuvai, ir jaučiamės labai patenkinti ir laimingi, kad tą pareigą galime atlikti".

Lietuvių Fondo adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629; tel. 778-2858.

(ars)

Nauji pašto ženklai "Prominent Americans" serijoje 1966 JAV pašto bus išleisti: sausio 29 su Franklinu D. Rooseveltu 6 c. ženklas Hyde Park, N. Y., buvusio prezidento tėviškėje; vasario 22 su George Washingtonu 5 c. ženklas Washingtone, D.C.; kovo 14 su Albertu Einsteinu 8 c. ženklas Princeton, N.J., kur tas žymus fizikas praleido paskutiniuosius metus; birželio 8 su Franku Lloydu Wrightu 2 c. ženklas Spring Green, Wisc., kur šis architektas turėjo savo įstaigą; gruodžio 3 su Johnu Bassettu Moore 5 c. ženklas Smyrna, Del., šio garsaus Amerikos juristo gimtinėje.

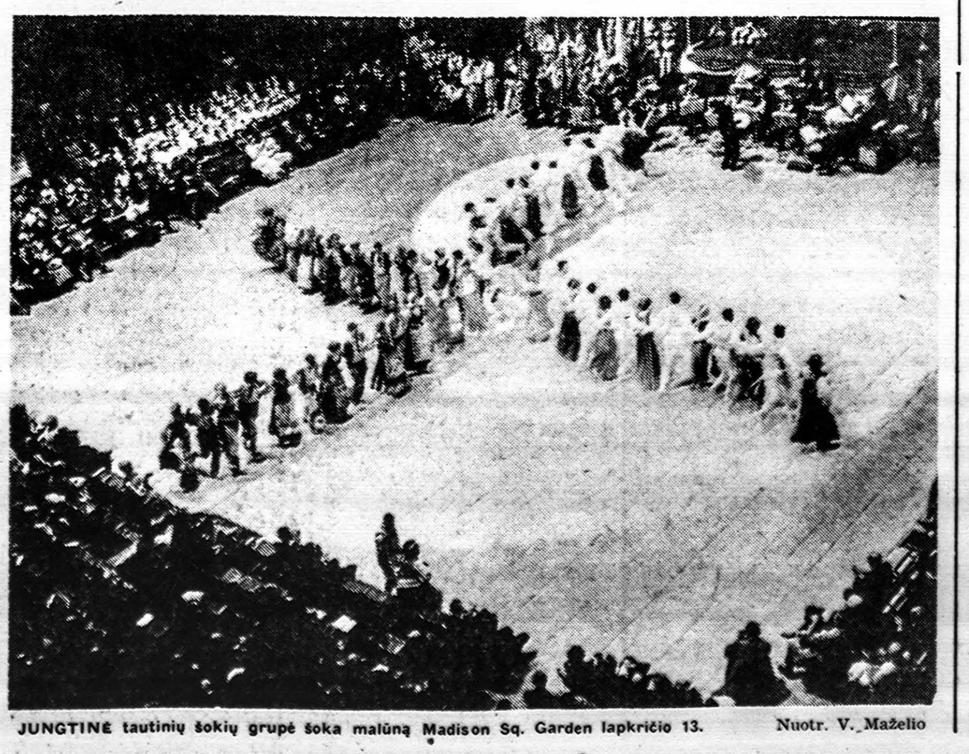

JUNGTINĖ tautinių šokių grupė šoka malūną Madison Sq. Garden lapkričio 13. Nuotr. V. Maželio

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lapkričio 13 manifestacijoje New Yorke, Madison Square Garden, dalyvavo ir Baltimorės lietuviai. Du autobusai išvyko nuo lietuvių svetainės 6:30 ryte. Po sėkmingos manifestacijos, grįžo laimingai į Baltimorę. Baltimorės įvairios lietuvių organizacijos savo aukomis prisidėjo prie manifestacijos išlaidų.

Metinė parapijos vakarienė įvyko lapkričio 14, sekmadienį, šv. Alfonso mokyklos salėje. Svečiai — jauni ir seni — pasivaišino ir maloniai praleido valandėlę laiko su savo pažįstamais bei giminėmis. Šokiams grojo Jono Lekevičiaus orkestras. Klebonas prel. L. Mendelis sveikino visus atsilankiusius ir dėkojo tiem, kurie savo darbu daug prisidėjo prie vakarienės pasisekimo.

Kalėdojimas šiais metais jau pasibaigė. Kun. J. Antoszewski ir kun. A. Dranginis dėkoja visiem rapiečiam už malonų priėmimą ir suteiktas aukas.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas rengia linksmą pobūvį sekmadienį, lapkričio 21, Max Blob's restaurane. Visi nariai raginami gausiai dalyvauti.

"Bingo Party" ruošia parapijos energingos sodalietės penktadienio vakare, lapkričio 26, šv. Alfonso salėje. Vakaras prasidės 8 val. Pelnas skiriamas dovanom lietuvių seneliam įvairiose senelių prieglaudose Baltimorėje. Sodalietės su savo draugėmis raginamos gausiai dalyvauti šiame parengime.

Čiurlionio ansamblio 25 m. jubiliejinis koncertas ir iškilmingi pietūs bus lietuvių svetainės salėje sekmadienį, lapkričio 28. Koncertas prasidės 2 val. popiet. Į koncertą pakviesti dalyvauti Marylando gubernatorius J. Millard Tawes ir Baltimorės miesto galva Theodore McKeldin bei kiti žymūs svečiai. Koncerto iškilmingi pietūs bus lietuvių svetainės Klevų kambaryje. Prekybininkas Jonas Jokubauskas, yra šio parengimo iniciatorius. Jis visus kviečia gausiai dalyvauti koncerte ir iškilminguose pietuose. **Jonas Obelinis**

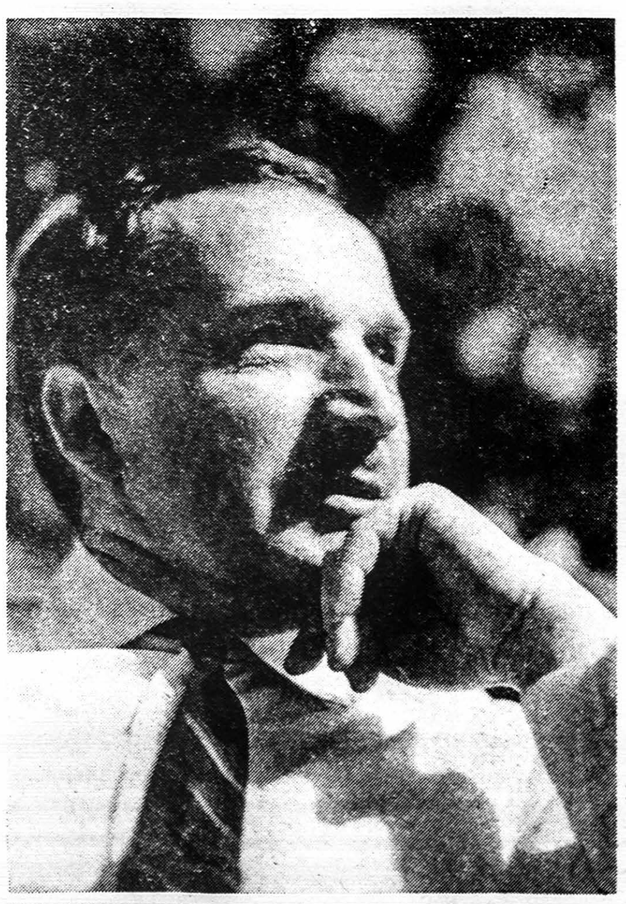

DAIL. KAZIMIERAS ŽOROMSKIS, kurio kūrinių paroda atidaroma lapkričio 20 Philadelphijoje lietuviško banko patalpose. Paroda tęsis iki lapkričio 28. Bus išstatyta įvairių laikotarpių kūrinių. Paroda panaši į parodas, rengtas Chicagoje, Detroite, Clevelande. Be to, bus išstatyta ir dail. grafikos darbų.

A † A

Dr. ČESLOVUI KIZLAUSKUI

staiga mirus, jo šeimą, motiną p. Kizlauskienę, brolius Jurgį ir Kazį su šeimomis nuoširdžiai užjaučia

KIBIRKŠČIAI ir VILGALIAI

Hartford, Conn.

Graži L.A.P. Klubo Nepašalpinio skyriaus veikla

Hartford, Conn. — Lietuvių Amerikos Piliečių klubo nepašalpinis skyrius nupirko ir pasiūdino užuolaidas didžiosios salės scenai ir bibliotekos langam. Be to, skyrius ruošia vakarienę gruodžio 11, šeštadienį, 6 val. vakare klubo patalpose ir savo veiklos 25 metų minėjimą sausio 29.

Svarbus papildymas

Korespondencijoje iš Hartfordo "Dviejų organizacijų puikus parengimas" (Darbininkas lapkričio 9, aprašant surengtą parodą, buvo praleista, kad A. Kadienė tai parodai davė savo retų eksponatų kaip antai: vyskupo M. Valančiaus "Kantičkos" (1862 m.- "Šventųjų gyvenimai" (1908 m.), maldaknygė "Aukso altorius" (1906 m.), "Saltinis" (1895 m.), "Lietuvos kariuomenė" (1919 m.), "Trumpa Hartfordo lietuvių istorija nuo 1898 m. (1923). ir kitos jos surinktos knygos; Vytauto Didžiojo medalis (1930 m.), Vilniaus pasas su aukų ženklais (1932 m.), Aušros Vartų šv. Marijos paveikslas, 60 metų senumo lininiai audiniai, tautiniai rūbai ir kiti gražūs rankdarbiai". **J. Bernotas**

IŠ VISUR

— **Liet. Mokslo Akademijos** korespondenciniu būdu išrinkta naujoji valdyba Romoje pasiskirstė pareigomis: pirm. profes. A. Liuma, S. J., I vicepirmininkas prof. Z. Ivinskis, II vicepirmininkas prel. L. Tulaba, sekr. kun. R. Krasauskas, iždininkas prel. P. Jatulis, archyvaras kun. dr. J. Vaišnora, MIC.

— **Rašytojui M. Venclauskui,** gyvenančiam Clevelande, paskirta 1000 dol. premija už scenos pasaką jaunimui —"Užburtoji dūdelz". Premiją paskyrė Ohio lietuvių gydytojų draugija. M. Vanclauskas yra žinomas savo draminiais veikalais dar iš Nepriklausomos Lietuvos laikų.

— **Prof. K. Pakšto monografijai** Veronika Rajeckienė iš New Yorko paaukojo 10 dol. Norintieji prisidėti prie šios monografijos išleidimo savo aukas prašome siųsti: Pakštas Fund, C o J. Mikaila, 16870 Stoepel, Detroit, Mich. 48221.

— **Dr. Zenonas Ašoklis,** Cicero aukštesnės lituanistinės mokyklos mokytojas ir žinomas veikėjas, lietuvių mokytojų konferencijoje Chicagoje, Jaunimo namuose, lapkričio 27 praves parodomąją pamoką —literatūros dėstymas VII klasėje. Mokytojai ir suinteresuoti tėvai kviečiami mokytojų konferencijoje dalyvauti.

— **Sol. Lilija Šukytė** iš Kanados yra pakviesta ir sutiko dainuoti šv. Kazimiero parapijos Los Angeles koncerte, kuris rengiamas ateinančių metų birželio 19 drauge su parapijos 25 metų sukakties minėjimu.

— **Sofija Jonynienė** žinoma vadovėlių autorė ir ilgametė Brighton parko lituanistinės mokyklos vedėja duos parodomąją V skyriuje skaitymo pamoką mokytojų onferencijoje lapkričio 27 Chicagoj, Jaunimo namuose. Mokytojai ir tėvai, kurie domisi lituanistiniu švietimu, prašomi konferencijoje dalyvauti.

Balfui labai reikalinga Lietuviškoji enciklopedija

Balfas rūpinasi duona, rūbais ir kitais nedatekliais. Kartas nuo karto šelpiamiesiems užsako lietuviškos spaudos, pasiunčia knygų pagal seną posakį: "Ne viena duona žmogus gyvas". Senukas mokytojas ar šiaip inteligentas dažnai lengviau išgyvena fizinį badą ar šalti negu dvasinį skurdą. Knygų Balfui tikrai reikia, nors lietuvybės problemomis gal ir kas kitas turėtų rūpintis.

Šiuo metu lietuvių mokykla Nothingham, Anglijoje, prašo Balfą paaukoti Lietuvišką enciklopediją. Ar atsiras geradaris? (Rašyti: Balfas, 105 Grand St., Brocklyn, N.Y. 11211'. **K.L.J.**

JAU DABAR . . .

DARBININKĄ jau dabar galima užsakyti kaip **kalėdinę dovaną.** Nuo užsakymo dienos laikraštis bus siunčiamas iki 1966 metų gruodžio 31 **tiktai už 5 dolerius.**

Susipažinimui — siunčiama **nemokamai.** Prašome prisiųsti savo adresą. Tuo dar nejsipareigojama laikraštį užsakyti.

Laikraščio leidėjai yra susirūpinę, kad atsirastų daugiau **naujų skaitytojų** vietoje išmirštančių senųjų skaitytojų ir rėmėjų. Naujieji skaitytojai pirmaisiais metais moka **tik 5 dolerius.**

Dabartinė laikraščio prenumerata — **7 dol. metam** — toli gražu nepadengia leidimo išlaidų. Tenka papildomų lėšų ieškoti. Tačiau laikraščio nenorime branginti, kad daugiau kas galėtų jį užsisakyti.

Nepamirškime: jau dabar Darbininką galima užsakyti kaip kalėdinę dovaną už 5 dol. ligi 1967 sausio 1.

DARBININKO Administracija

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Ryšium su artėjančiomis šventėmis, laikas pagalvot apie pasiuntimą siuntinio—dovanų savo giminėms USSR.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Amerikoje žinoma firma, turinti daugelių metų patyrimą pristatyti licenzuotus siuntinius į visas USSR dalis, pasiūlo Jums savo paslaugą. FIRMA TURI V/O VNESPOSYLTORG LEIDIMĄ. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS. Visi mūsų skyriai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių.

PRIEINAMOS KAINOS

Katalogų galite gauti visuose mūsų skyriuose ir vyriausioje įstaigoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th Street, Room 1101

New York, N. Y. 10036

Tel.: CI 5-7905

VYTAUTAS IR KĘSTUTIS, Lietuvos valdovai, aliejus, dail. Jurgio Juodžio paveikslas.

ŽYGIO Į JUNGTINES TAUTAS ATGARSIAI

Worcester, Mass. — Lietuvių organizacijų taryba ir labdaringa draugija ragino visus kuo gausiau dalyvauti žygyje. Labdaringa draugija vykstantiems į New Yorką pažadėjo surengti pietus sekmadienį Maironio parke. Savo pažadą ištesėjo. Labdaringos draugijos vyko pilni du autobusai, po 40 žmonių. Tarybai irgi du autobusus surorganizavo Lietuvos vyčių 29 kuopa.

Abiejose parapijose per pamokslus raginta kuo gausiau dalyvauti. Šv. Kazimiero parapijoje žygio reikalam surinkta 325 dol., Aušros Vartų bažnyčioje — 123 dol., Tarybos kasininkas P. Molis aukų lapais dar surinko kelis šimtus dol. Stambesnes aukas aukojo Liet. Piliečių Klubas 100 dol., Tautinės Sąjungos Worcesterio skyrius 50 dol., Magdalena Baltrušaitytė — 45 dol.

Žygio pasirengimus aprašė ir Worcesterio spauda. Iš viso iš Worcesterio žygyje dalyvavo apie 250 asmenų.

Remia Šv. Antano gimnaziją

Šv. Antano gimnaziją seniai ir uoliai remia Worcesterio lietuviai, susijungę į rėmėjų burelį, kuris jau turi virš 100 asmenų. Jie kasmet suruošia kelis parengimus, ir iš jų gautą pelną atiduoda gimnazijai.

Ir šiemet lapkričio 27 d. 6 val. Maironio parke Worcestery ruošiama vakarienė su programa. Programą išpildys pranciškonų Šv. Antano gimnazijos mokiniai. Bus vaidinimas, dainos, muzika. Į vakarienę atvyks pranciškonai geradariams tarti žodžio. Programa, ypatingai vaidinimu, rūpinasi B. Kerbelienė, Šv. Antano gimnazijos vaidintojų būrelio vadovė.

Visi Worcesterio ir apylinkės lietuviai kviečiami į šį parengimą atsilankyti. Bilietų galima gauti iš anksto. Parengimu rūpinasi rėmėjų būrelio pirmininkė Mancevičienė, Tamašauskai ir kiti. (K.)

Paskaitą apie M. K. Čiurlionį surengė Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba lapkričio 7 Maironio parke. Skaitė dail. A. Rūkštelė. Pradžioje apžvelgė meno raidą, tuos laikus, kada gyveno M.K. Čiurlionis, apibūdino jo muziką ir tapybą, ekrane parodė epidiaskopo pagalba paveikslus ir smulkiai juos paaiškino. Paskaita buvo įdomi. Paskaitininką pristatė L.B. pirmininkas Pr. Stanelis. Atsistojimu buvo pagerbtas nusipelnęs kultūrininkas, numizmatikas dr. M. Račkus, neseniai miręs Chicagoje.

Kultūros Klubo pasitarimas įvyko po dail. A. Rūkštelės paskaitos. Išrinkta nauja valdyba: pirm. A. Venclauskas, nariai — V. Dabrila, L. Jakubauskas. Gruodžio pradžioje numatyta rašytojo A. Giedriaus-Giedraičio paskaita. Pr.

DETROITO ŽINIOS

Matulaičio namai, kurie statomi Putname, Conn., susilaukė paramos iš Detroito. Čia sudarytas globos komitetas, į kurį įeina: kun. Bronius Dagilis, Stasys Garliauskas, Lilija Gražulienė, Valerija Kundrotienė, Marija Mikailienė ir Ona Valatkienė. Komitetas gruodžio 11 Kolumbo vyčių salėje rengia madų parodą, kuri atvežama specialiai iš Chicagos. Pradžia 7 v. vakare.

Žyginiukų išleistuvės surengtos lapkričio 12 geležinkelio stotyje, iš kur į New Yorką išvažiavo keliolika šimtų žmonių. Programą atliko KLNA Detroito skyriaus pirmininkas inž. V. Urbonas. Trumpas kalbas pasakė Ralph Valatka, dr. Kęstutis Kablys, latvių atstovas Dainis Rudzitis ir estų atstovas Ilmar Heinaru. Detroito News dienraštis aprašė žygį ir įsidėjo nuotrauką. Kita spauda nei televizija neminėjo. Pirmąjį žygio pranešimą per telefoną padarė Algis Zaparackas. Jo pranešimas panaudotas radijo programoje.

Vincas ir Vincenta Marozai, lapkričio 14 atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Mišios buvo Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje. R.V.

WORCESTER, MASS.

Kun. Jono Jutkevičiaus pagerbimas rengiamas lapkričio 21 5 v. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėje. Rengia parapijos organizacijos ir aktyvesnieji parapiečiai.

MATULAIČIO NAMŲ globos komitetas Detroite. Iš k. į d. Lilija Gražulis, Marija Mikaila, Valerija Kundrotas, Ona Valatkienė, kun. Bronius Dagilis. Trūksta Stasio Garliausko.

BALFO BALIUS STAMFORDE

Balfo 36 skyrius Stamforde ruošia tradicinį rudens balių šį šeštadienį, lapkričio 20, Genovese Steak House, 453 Shippan Ave., Stamford, Conn. Dainuos tenoras Vilius Bražėnas, akompanuos Lyvija Bražėnaitė. Pradžia 7 v.v. Prašomi atsilankyti visi apylinkės lietuviai.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus šalikus (stolus). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas

Nelaukite paskutinės valandos

CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI

150 WEST 28th STREET

NEW YORK, N. Y

Room 402

MACHINISTS

1st and 2nd Shifts

- DeVLIEG JIG MILL OPERATORS
- HORIZ. BORING MILL OPERATORS
- HORIZ. TURRET LATHE OPERATORS

MUST SET-UP AND WORK FROM BLUE PRINTS

Fringe Benefits, Job Security, 10% Shift Differential

Also accepting qualified applicants for "In Plant Training"

Young Men (18 or over) interested in career in industry as

Lathe . . . Milling Machine

Drill Press . . . Turret Lathe

Operators or Mechanical Assemblers

Apply: Industrial Relations Department

Standard Tool & Manufacturing Co.

738 Schuyler Ave., Lyndhurst, N. J.

Phone: 939-5500

An Equal Opportunity Employer

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677

427 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte

Taupyti — atidarant saskaitą (ligi 5½%)

Skolintis automašinoms, namu remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:

V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799

Darbo valandos: šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242

Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS

Savininkas

—•—

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421

Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206

Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: VIrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329

91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

Home-Made Bologna

SPORTAS

GEROS RUNGTYNĖS

Būrelis lietuvių žiūrovų pereitą sekmadienį buvo patenkinti, kai skirstėsi namo iš Bushwicko aikštės. Patenkinti ne vien tik dėl LAK pirmosios futbolo komandos pasiektų lygiųjų 2:2 prieš lygos pirmūnus College Point SC, bet ir maloniai nustebinti mūsiškių am bicingu žaidimu. Pagaliau atletai parodė seniai nematytą kovotojiškumą. LAK žaidė tokios sudėties: Jankauskas; Vainius, Remėza; Bileris, Kulys, Malinauskas; Šukys, Šileikis, Trampas, Budreckas, Anina.

Pažymėtina rungtynių sparta, nesusilpusi iki paskutinio teisėjo švilpuko. College Point SC turi nebloga komandinį žaidimą ir pavienių žaidikų techniką. Mūsiškiai jiems atsakė kovotojiškumu ir greičiu. Gerai pradėję, svečiai vedė 1:0, bet toliau mūsiškių progos daugėjo. Budreckas pastūmė kamuolį atgal, ir Šileikis žemu šūviu pasiekė savo pirmą įvartį pirmoje komandoje. Ir toliau mūsiškiai turėjo progų; dėja, Trampas, žaidęs atsisveikinamąsias rungtynes, daugiausia šaudė į orą.

Rungtynių gale nusišypsojo laimė priešininkui. Neapsižiūrėjo veik visas mūsų gynimas, nekaip atrodė ir Jankauskas, College Pointui pasiekiant pigų įvartį. Mūsiškius nuo pralaimėjimo, kaip jau daugelį kitų kartų, vėl išgelbėjo veržlusis Budreckas. Gavęs kamuolį iš krašto, nestabdydamas skelbė, nelaikomą išlyginamąjį įvartį. Už kelių sekundžių mūsiškiam buvo net proga laimėti, bet vikriai prasiplėšusio Budrecko šūvis tik per plauką nepasiekė tikslo.

Atletai sužaidė geriausias savo rungtynes šį sezoną. Visų akis traukė Kulio žaidimas. Nematyti buvo kraštinių puolikų. Vainius jau pirmame kėlinyje pasitraukęs koją, pavyzdingai išlaikė iki pabaigos. Gerai darbavosi Malinauskas, kurio tolimesniam vystimuisi kliudo tik vienos kojos žaidimas. Tie patys vargai ir su Trampu. Kiti treniruočių trūkumą padengė nuoširdžiu kovojimu.

Trumpui išvykstant kariuomenėn, dabar nekantriai laukiamas grįžtant Klivečka, kuris sėkmingai baigia kolegijų sezoną.

Rezervinė, prieššaismyje žaidusi, jei tai galima žaidimu vadinti, gavo 0:9.

Ateinantį savaitgalį žaidžia vėl keturios Lietuvių Atletų Klubo komandos. Šeštadienį mažučiai turi pirmenybių rungtynes su DSC Brooklyn 3 val. Metropolitan Oval. Jaunučiai žaidžia 2 val. pas ukrainiečius. Sekmadienį abi seniorų komandos žaidžia College Point Soccer Field prieš Bavarian SC. Pirmosios pradeda 2:30, o rezervinės 12:45.

Sekančios mūsiškių rungtynės įvyks Padėkos dieną, lapkričio 25, ketvirtadienį, Bushwicko aikštėje, namie. Priešininku bus čekoslovakai. Sekmadienį, lapkričio 28, mūsiškiai vėl žais namie, šį kartą, su Spring Valley. Taigi 8 dienų laikotarpyje mūsų vyrai turės trejas pirmenybių rungtynes, kaip tikri profesionalai. **Atletas**

—•—

Stalo teniso turnyras

Lietuvių stalo teniso "Dešimtuko turnyras" įvyks gruodžio 11-12 Detroite, Cobo salėje. Turnyro pradžia 12:30 v. popiet šeštadienį. Turnyras bus tiktai vyrų klasėje, kiekvienas su kiekvienu (Round Robbin). Kviečiami dalyvauti: V. Kleiza, V. Grybauskas, J. Šoliūnas, Jonas Kavaliauskas, Juozas Kavaliauskas, R. Kavaliauskas, J. Nešukaitis, E. Vaičekauskas, P. Misiūnas, A. Krašauskas, E. Zabiela, P. Gvildys, V. Nasvytis, Jaunutis Nasvytis, Koklys, Varnas.

Negalinčių atvykti vieton gali būti kviečiami kiti žaidikai. Todėl visi siunteresuotieji, negavusieji pakvietimų, prašome iki lapkričio 29 kreptis adresu: p. P. Gvildys, 9 Sidford Court, Toronto 9, Ont. Can.

Dešimtuko turnyro laimėtojui bus įteikta Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Clevelando skyriaus pereinamoji taurė, įsteigta 1960. Pereitų metų nugalėtojas buvo Jaunutis Nasvytis, (Clevelando "Žaibas").

Vyriausias teisėjas bus Jonas Kavaliauskas. Registracijos mokestis 3 dol. žaidėjui. Mokestis sumokamas prieš turnyro pradžia. (ŠALFAS CV.)

PLAKATAI Manhatteno gatvėse žygio metu lapkričio 13.
Nuotr. V. Maželio

Vakarų Vokietijos įstatymai atlyginti nukentėjusiems

Naujasis V. Vokietijos išleistas įstatymas duoda paskutinę progą reikalauti atlyginimo už nustotą sveikatą nacių persekiojimo metu. Praleidę šiuos terminus, pretenzijų daugiau nebegalės reikšti.

Kova dėl atlyginimo tęsias ir dabar. Nukentėjusių tautybių organizacijos rašo memorandumus ir daro kitus reikiamus žygius. Rašo ir Lietuvių Bendruomenės Socialinio Klubo Valdyba. Tuo reikalu raštai įteikti aukštajam pabėgėlių komisarui, Vokietijos valdžiai, Amerikos valdžiai. Daroma įvairių siūlymų.

Kalbant apie Hitlerio teroro aukas, vokiečių įstatymuose jos suskirstytos į dvi grupes. Iš jų viena labiau privilegijuota. Pirmą grupę sudaro —persekiotieji dėl rasės, religijos, persekiotieji dėl savo tautybės. Reikia pažymėti, kad tik maža dalis priskiriama pirmai grupei. Dauguma antros grupės ribose galės reikalauti jiems priklausančio atlyginimo, kuris yra mažesnis už pirmosios grupės atlyginimą.

Įstatyme ir toliau paliko, kad už vienodas kančias ir persekiojimą nustatė nelygų atlyginimą. Nukentėjusių tautybių organizacijų padaryti žygiai čia nieko nepagelbėjo, nes vokiečių įstaigos sąmoningai nori kuo mažiau mokėti, nors jas ir saisto tarptautiniai pasižadėjimai.

Terminas pareikšti pretenzijas pratęstas iki 1966 metų rugsėjo 30 d. Tai galutinis terminas. Visi, kurie mano, kad jų byla atitinka naujojo įstatymo reikalavimus, turi iki minėto termino paduoti atitinkamus prašymus Bundesverwaltungsamt Koelne. Reikia pridėti reikiamų dokumentų fotonuotraukas ir k.

Pagal 1960 metų įstatymą, kompensacijos gali reikalauti režimo metu nukentėję dėl savo tautybės, dėl jų žmoniškų teisių pažeidimo, jei suinteresuotas asmuo buvo pabėgėliu (DP) iki 1953 spalio 1 d. Pabėgėliai, kurie tokiais pasidarė po tos datos, arba nustojo pabėgelio padėties, priėmę svetimo krašto pilietybę, gali gauti atlyginimą, bet žymiai mažesnį.

Daug nacių aukų susilaukė išlaisvinimo 1945, tačiau nesusilaukė atlyginimo. Iškankinti ir išvarginti jie mirė. Senasis vokiečių įstatymas nenumatė atlyginimo našlėm ir jų vaikam. Dėl to darė žygių aukštasis pabėgėlių komisaras ir įvairios tautybės. Dabar atsižvelgta į tai. Nukentėjusio našlė arba, jai mirus, vaikai gali reikšti pretenzijas, bet su sąlyga, kad nustojimas sveikatos ryšium su persekiojimu prieš nukentėjusio mirtį buvo patvirtintas vokiečių valdžios patikimo gydytojo. Reikia įrodyti, kad darbingumas sumažėjo 25 procentais ar daugiau.

Iki šiol atlyginimo negalėjo reikalauti tie, kurie iki 1953 spalio 1 neturėjo pabėgelio padėties arba prieš tą datą buvo įsigiję Amerikos, Argentinos ar kitų kraštų pilietybes, arba į Vakarus atvyko po tos datos. Naujas įstatymas nenumato jiem tų pačių teisių į atlyginimą, kaip bėgliams, kurie tą padėtį turėjo iki 1953 spalio 1, bet duoda teisę į vienkartinę pašalpą — 6000 DM arba 1500 dol. Ir čia reikia įrodyti, kad dėl persekiojimų nustojo sveikatos. Ir tos kategorijos nukentėjusieji turi paduoti prašymus iki 1966 spalio 1. Reikia pastebėti, kad išvežtas ar deportuotas į prievartos darbus negali reikalauti atlyginimo. Reikia būti nustojusiam sveikatos. Jei buvo išvežtas prievartos darbam ir jei nustojo sveikatos ir, žinoma, jei tai įrodys, galės pareikšti pretenzijas.

Namaža asmenų, kurie buvo persekiojami del tautybės, gavo iš V. Vokietijos specialaus fondo pašalpas. Tikimasi, kad dabar pagal naują įstatymą iš kitų fondų gaus pilną kompensaciją.

Atlyginimo bylos yra komplikuotos, reikalinga turėti prityrusį advokatą. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: Lithuanian Social Club, 3548 So. Emerald Ave., Chicago, Ill., 60609. **A.T.**

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Pasaulio pretendentų mačas: M. Tal - B. Spasski, pakrypo Tal naudai, kai jis laimėjo antrąją partiją (pirmoji baigėsi lygiomis), trečioji nutraukta, Spasskiui turint pėstininką viršaus.

So. Boston Tribune, lapkričio 11 pirmam puslapy talpina žinutę — "Lithuanian Chess Teams Open Season with Pair of Wins", kurioje paminėti Lietuvių komandos laimėjimai prieš Cambridge I ir Arlington "A". Įtalpintas sąrašas lapkričio ir gruodžio mėn. rungtynių įvykstančių So. Bostono L. P. D-jos rūmuose.

Bostono tarpklubinėse, lapkričio 12, abi Lietuvių komandos vėl įveikė savo varžovus vienoda pasekme po 3-2. Pirmoji komanda sukirto Lincoln - Sylvania. Taškus pelnijo: Algis Makaitis, V. Ezerins ir Petras Kontautas. Lietuvių 'B' - Cambridge 'A' komandą. Čia taškus laimėjo: Petras Shimonis, Kęstutis Makaitis ir Saulius Girnius.

MET lygos lentelė šiuo metu rodo:

Boylston	—	2 - 0 6½ - 3½
Lithuanian	—	2 - 0 6 - 4
Cambridge II	—	1 - 1 6 - 4

Įsidėmėtina partija iš MET lygos varžybų. Bostone. Baltieji: A. Makaitis, juodieji: Halbestein, Lincoln-Sylvania.

1.d4 Žf6 2.Žf3 e6 3.e3 b6 Rd3 Rb7 5.0-0 Re7 6.Žd2 0-0 7.e4 c5 8.e5 Že8 9.c3 d5 10.Bel Vc8 11.Žfl f6 12.e:f6 R:f6 13.Žg5 R:g5 14.R:g5 Žf6 15.Žg3 h6 16.R:f6 B:f6 17.Žh5 Bf7 18.Vg4 Be7 19.Vg6 Vf8 20.Vh7 + ir matas sekančiu ėjimu.

Paryžiuj. spalių pabaigoj, Šveicarijos komanda (Kupper, Keller, Markus, Walther ir kt.) įveikė dvieju ratų rungtynėse Prancūzijos rinktinę 14-6. Marcel Markus yra Kazio Merkio priešininkas korespondencinių šachmatų rungtynėse Šveicarija - JAV.

Vokietijos p-bes laimėjo Unziker ir Pfleger. Dėl čempiono vardo žais keturių partijų mačą.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Ieškoma moteris arba mergaitė, mokanti anglų kalbą, kuri galėtų vesti raštinės darbą ir kartų padėtų vyriškų-moteriškų drabužių krautuvėje. Susitarimui skambinti tel. 849-7240.

Reikalinga mergaitė arba moteris trims pusdieniams apvalyti daktaro ofisą ir gyvenamą butą (apartamentą). Geras atlyginimas ypač jaunai mergaitei, studentei. Informacijai skambinti **BU 2-4638.**

Ridgewoode išnomuojamas butas iš 4 kambarių su apšildymu, 3-čiame aukšte. Mėnesiui nuoma 62.50 dol. Skambinti vakarais nuo 7 v. Tel. Gl. 6-67 74.

Parduodamas už 995 dol. 1962 Chevroletas, gerai išlaikytas, kaip naujas, 6 cilinderių, štandartinio šifto, Turquoise, 4 naujos padangos, nuvažiuota— 34,000 mylių. Skambinti VI 3-6545.

Išnuomojamas didelis kambarys su pilnu apstatymu trečiam aukšte. Pageidaujama vyriškis. Skambinti bet kokiu laiku: JA 6-6973.

Reikalingas kambarys prie gero susisiekimo, baldais apstatytas, su virtuve. Skambinti GL 2-2923.

Neseniai atvykusios iš Brazilijos motina su dukra ieško mažo buto su baldais arba be jų. Kas turėtų tokį butą, skambinti tel. 478-1644.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE

THE CASTLE INN
Banquets our specialty. Private Parties. Weddings & other Social Functions in an Old World atmosphere. Luncheons and Dinners daily. Open daily and Sunday, closed Mondays. 712 Main St., Islip N.Y.; JU 1-9651, JU 1-5540.

Get your PUPPIES now! for Christmas! All breeds: Cocker Spaniel, Beagles, Scottish terriers, toy Fox Terr's and tinies, Minnie and toy Schnauzers & Poodles. AKC-health guaranteed. **Marcel's Poodle Palace** 3051 Ave 'U', Brooklyn. Open daily and Sunday.

HORSEMAN MOTORS INC
LIMOUSINES FOR HIRE
24 Hour Service
Weddings and Funerals
All Emergency Calls. Good Rates
Call 234-7100
ask for Mr. Jim Williams

PANEL TRUCK
Light Hauling and Moving
Rates reasonable — Call AX 7-7283
Mon to Fri 6 PM - to 10 PM
Sat and Sun 10 AM to 2 PM.
ROBERT KILGO
115-45 172 St St. Albans. N. Y.

ROOFING AND SIDING
Flat and Shingle Roof our specialty
Leader and Gutter work.
All jobs guaranteed Immediate service No job to small
Williams Days IN 9-7753

Ct. Bernard Pups, AKC — Rough, smooth, mantles, splash. From Champions, Imports, etc. St. Bernard Brandy Kegs
DOLOMOUNT
25 yrs of Champions
290 E. Main, Smithtown, L. I.
(516) AN 5-5562

Outstanding Buys LEVICK BROS.
1385 Bushwick Ave., Brooklyn
GL 5-7174
Final clearance on '65 Plymouths & Barracudas — Sale priced to move quickly - All cars fully equipped - Large selection of colors.

REAL ESTATE

Outstanding Smithtown vicinity and East. — Ideal Retirement Homes $6,990 to $12,990
STEPHANS REALTY
2582 Middle Country Rd. (Rte. 25)
(Jericho Tpke.) Centereach
Open 7 days. 9-7 p.m. (516) 585-7878

HOUSES FOR SALE
Rooming Houses Apartment Houses
3 & 2 Family Houses
Manhattan Brooklyn Westchester and Bronx Low Down Payments
Call AV 6-6880 Mr. Murray
740 St. Nicholas Ave N.Y.C.

H. W. MALE

AUTO HELP
for suburban Pontiac dealer, greater volume creates several openings.

AUTO MECHANIC
must be experienced, knowledge of hydromatic transmission; all benefits. Must have workable knowledge of English, apply in person or call for appointment Blauvelt Pontiac, 217 Bloomfield Ave. Montclair, N.J. (201) PI 4-4141

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

LIUDOS MIKULSKYTĖS
Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokiausios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas:
95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel. 849-7240

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI
C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SMALINS
- Salinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
prie Forest Parkway Station
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
-JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

SKANIAUSIAS
Atkreipkite dėmesį į visoje valstybėje pripažintą kokybės simbolį,
užtarnautą tikro importuoto
LENKIŠKO KUMPIO
Pageidaujamas visur dėl aukščiausios jo kokybės ir nepaprastai puikaus skonio. Įpakuotas lengvai atidaromose nuo 2 iki 12 svarų skardinėse.
Žinomas garsiais savo vardais
ATALANTA, KRAKUS IR POLO.
Reikalaukite tikrojo importuoto lenkiško kumpio, — saugokitės pakaitalų.
POLISH HAM

REQUEST RECORD
Naujausios ir geriausios autentiškos ilgo grojimo *lietuviškos plokštelės*. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklo. Galite gauti savo apylinkės krautuvėse arba užsakyti adresu:
REQUEST RECORDS, Inc.
66 Mechanic St.
New Rochelle, N. Y.
Prašykite nemokamų katalogų.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewoode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushinge — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Laiškai dėl lapkričio 13. Daugelis new yorkiečių parašė laiškų New York Times prezidentui ir leidėjui Arthur Ochs Sulzberger dėl laikraščio neobjektyvumo: apie lapkričio 13 žygį, kur dalyvavo 11,000, parašė 18 eilučių, o tame pat nr. kitą žygį, kuriame dalyvavo 600, garsino antrašte per 5 skiltis. Teiraujamasi: ar dėl to, kad pirmasis buvo nukreiptas prieš Sovietų Sąjungos, o antrasis prieš — Jungtinių Valstybių vyriausybę?

Romualdo Bukausko ir Vytauto Remeikos, Kanados lietuvių dailininkų kūriniai bus išstatyti parodoje Lietuvių Atletų Klube (1332 Halsey St. Brooklyn) lapkričio 18-20. Parodos metu, lapkričio 19, penktadienį, 8 val. vak. paskaita skaitys dr. H. Nagys iš Montrealio.

New Yorko vyrų choras dėkingas pianistei A. Kepalaitei, kuri sutiko akompanuoti choro repeticijose ligi koncerto, įvyksiančio gruodžio mėn. 6 Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhavene.

Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo lapkričio 3 buvo susirinkime perskaitytas žygio į Jungtines Tautas atsišaukimas ir parduota nemažai bilietų į Madison Square Garden. Klubas iš kalėdinio senelių fondo, į kurį narės per kiekvieną susirinkimą aukoja pagal savo išgales), nutarė pasiųsti apie 60-čiai Vokietijoje gyvenančių senelių po kalėdinį atviruką ir mažą dovanėlę, kad nors tokiu būdu būtų praskraidrintas jų vienišas ir pilkas gyvenimas. Ateinančių metų sausio 22 klubas rengia pobūvį-balių naujoje LeCordon Bleu salėje Woodhavene.

—•—

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame talkinusiem susipažinimo vakarą beruošiant ir pravedant: M. Salinskienei, kuri prisidėjo darbu bei auka ir dovanomis, Dudučiams, Sleiviam, M. Jesevičienei, J. Višniauskui, J. Kulikauskui, Paukščiams ir visiem padėjusiem. Atsiprašome jaunimo, kad ne visi galėjo į salę patekti. Sunku buvo salę rasti. New Yorke, rengiant kokį pobūvį šeštadieniais, reikia salę užsiprašyti daug anksčiau, negu mes turėjome laiko. Visi atsilankę pagaliau įsitikino, kad labai reikalingas lietuviškas židinys su gražia ir erdvia sale.

Darbininko Administracija

Manifestacijos proga lapkričio 14 Manhattane įvykusiame jaunimo veikėjų pasitarime dalyvavo dr. A. Avižienis, Amerikos LB Tarybos narys (Los Angeles), dr. T. Remeikis, Lituanus redaktorius (Chicago), A. Zapareckas, Pasaulio jaunimo kongreso rengimo pirmininkas (Detroitas) ir Antikolonialinės Lygos prezidiumo nariai: A. Gureckas, R. Kezys, A. Mažeika, J. Miklovas (pirm.). Visų teigiamai įvertintas žygis į J. Tautas. A. Mažeika pabrėžė reikalą lietuviškų radijo programų į Afro-Azijos ir Lotynų Amerikos kraštus. A. Zapareckas aiškino, kaip akademinis jaunimas galėtų išgauti Laisvosios Europos radijo stotyse transliacijas lietuvių kalba. Uždarius lietuviškas Madrido transliacijas, tas klausimas pasidarė dar aktualesnis. Ypač jaučiamas reikalas programų, nukreiptų į pavergtos Lietuvos jaunąją kartą. Šia kryptimi antri metai Antikolonialinė Lyga talkina Europos stotim, paruošdama lietuviškus skriptus "Jaunimas kalba Jaunimui". (Lit.)

SIBELIJAUS KŪRINIŲ KONCERTAI

Leopold Stokowski, American Symphony orkestro direktorius, rengiamuose Sibelijaus muzikos koncertuose pristato naują dirigentą Jussi Jalas. Dviem koncertais minima Sibelijaus 100 metų gimimo sukaktis. Sekmadienį, lapkričio 21, 3 v. popiet Carnegie Hall salėje bus Tapiola dainos, lapkričio 22 d. 8:40 v.v. — Simfonija Nr. 5.

Jussi Jalas yra suomių tautinės operos direktorius, pasižymėjęs dirigentas visoje Skandinavijoje ir Europoje, yra dirigavęs ir JAV. Jis yra vedęs Sibelijaus dukterį. Jam Sibelijus yra perdavęs savo kūrinių interpretaciją.

Dainininkė pakviesta Norvegijos žinoma solistė -sopranas Igrid Bjoner, dainavusi Bavarijos valstybinėje peroje, parinkta dainucti šių metų Miuncheno operos atidaryme. Ji padainuos įvairių Sibelijaus dainų.

Bilietai parduodami Carnegie Hall kasoje, 154 W. 57 St. New York, N.Y. 10019. (sk.).

NEWARK, N.J.

Švč. Trejybės lietuvių parapijos blynų balius prieš adventą bus šį sekmadienį, lapkričio 21, parapijos naujoje salėje. Pradžia 4 val. popiet. Šokiam nuo 6 val. vak. gros Gutauskų orkestras iš Linden, N. J. Moterys iškeps skanių blynų. Kviečiami visi šios apylinkės lietuviai ir parapiečiai gausiai dalyvauti. Iki malonaus pasimatymo.

Parapijos kunigai ir komitetas

MADISON SQUARE GARDEN lietuvių manifestacijos metu Nuotr. V. Maželio

KRISTAUS VALDOVO ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Katalikų Bažnyčia skiria vieną dieną metuose, paskutinį spalio mėnesio sekmadienį, pagerbti Pasaulio Valdovą Kristų. Pirmą kartą toji šventė buvo švenčiama prieš 40 metų. Šiemet ji buvo paminėta spalio 30 Apreiškimo parapijos salėje. Minėjimą surengė ALR Katalikų Federacijos New Jersey apskrities valdyba.

Tuoj po 11 val. mišių salėje susirinko nemaža lietuvių visuomenės, kuri jautė pareigą ir surado laiką tarp kitų gausiai rengiamų sukakčių ir jubiliejų dalyvauti Pasaulio Valdovo pagerbimo sukaktyje. Nebuvo ten nei skanių vaišių, nei iškilmingų tostų už jubilijatą; vietoje viso to, susirinkusieji išgirdo lietuviškas giesmes ir maldas.

Šventę atidarė Kat. Fed. apskrities valdybos pirmininkas P. Ąžuolas, maldą sukalbėjo dvasios vadas kun. A. Račkauskas. Programa pradėta V. Mačernio eilėraščiu "Laiškas Kristui", padeklamavo B. Barauskaitė. Apreiškimo parapijos mišrus choras, vadovaujamas muziko Vl. Baltrušaičio, pagiedojo keletą lietuviškų giesmių ir maldų: Kristaus Karaliaus garbei himną, (Kaveoko), Aušros Vartų Marija (Naujalio), Kur Dievs (Schuberto), Apsuagok Aukščiausias (Sasnausko), Laudate dominum (Ett'o) ir Maldą už Tėvynę" (Dambrausko).

Ypač paskutinės giesmės buvo miela klausyti. Toji malda daug kam girdėta prieš 25 metus, kai Kauno radiofonas kiekvieną rytą pradėdavo radijo programą. Vl. Baltrušaitis parinko šios dienos repertuarą, o choristai stipriais balsais tikrai nuoširdžiai išpildė.

Po šio koncerto kalbėjo A. Masionis. Preligentas šios šventės proga savo kalbą taikė šeimom ir tėvam, ypač tiem, kurių vaikai lanko viešąsias mokyklas. Dirbdamas vietinėje mokykloje, prelegentas pažino čia augantį jaunimą ir pastebėjo, kokią didelę įtaką ir žalą jaunimui daro ateistinė ranka, kuri išmetė Dievą iš tų mokyklų. Savo kalbą užbaigė patarimu lietuviam katalikam savo vaikus leisti tik į katalikų mokyklas.

Paskutnię programos dalį atliko šešios moksleivės: J. Balsytė, R. Čepulytė, R. Kregždytė, R. Navickaitė, A. Prancke vičiūtė ir R. Stonytė. Plastiniais judėsiais mergaitės išreiškė maldą — "Tėvų mūsų". Čia daug pasidarbavo išreiškos šokėja E. Kepalaitė. Pasitraukus nuo savo tiesioginio darbo ir dar ne palankiom sąlygom, sugebėjo per labai trumpą laiką paruošti šias mergaites.

Kun. A. Račkauskas padėkojo atsilankusiem, o ypač muz. V. Baltrušaičiui, choristam, E. Kepalaitei ir mergaitėm už išpildytą programą. Pabaigai sugiedotas tautos himnas.

Programos pranešėja buvo A. Kregždytė. Mergaitės, dalyvavusios programoje, priklauso New Yorko ateitininkų moksleivių kuopai. Bažnyčioje mišių metu dalyvavo Pasaulio Liet. Katalikių Organizacijų Sąjungos ir Apreiškimo parapijos Kat. Moterų 29 kuopos vėliavos. (A

ČIURLIONIO ANSAMBLIO 25 metų sukakties proga ansamblio vadovui Alfonsui Mikulskiui įteikiama sidabrinė lėkštė. Čiurlionio koncertas New Yorke bus lapkričio 27 Webster salėje. Nuotr. V. Pliodzinsko

BOSTONO ŽINIOS

Užbaigė statybą. Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rūpesčiu pastatyti nauji senelių namai Brocktone. Lapkričio 28 d. 3v. popiet Bostono arkivyskupas kardinolas Richard Cushing palaimins tuos senelių namus. Į iškilmes iš Bostono organizuojami autobusai. Bilietus pardavinėja A. Grabol.

Auka bažnyčiai. Pereitą savaitę buvo naujai išdažytas šv. Petro parapijos bažnyčios prieangis. Išdažymas kainavo 200 dol. Išlaidas apmokėjo Jurgis ir Julė Kazlauskai.

Baltijos tunto skaučių draugovė "Kražantė" savo narės Audronės Lapinskaitės atminimui šv. Petro parapijos bažnyčiai paaukojo baltų rūbų mišiom.

Komp. Darius Lapinskas lapkričio 3 grįžo į Vokietiją. Sutvarkęs savo reikalus Europoje, žadėjo grįžti ir gyventi Bostone.

Moterų-merginų klubas lapkričio 21, 3 val. popiet parapijos salėjde prie E. 7-tos gatvės ruošia "Whist Party". Visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvos vyčių kuopa lapkričio 27 d. 8 val. vak. Liet. Piliečių Draugijos salėje ruošia šokius.

Baltų Draugijos nauja koncertų serija Jordano salėje pradedama gruodžio 3. Koncerto programą atliks lietuvis pianistas Antanas Smetona. Koncerto pradžia 8:30 val. vak.

Broliška ranka. Norwoodo lietuviai suaukojo 132 dol. Lapinskų šeimai, kurių duktė automobilio nelaimėje pereitą vasarą žuvo Ispanijoje. Vien kūno pargabenimas į Bostoną šeimai kainavo 1500 dol. Norwoodiečių broliška ranka Lapinskų nelaimėje yra gražus krikščioniškas ir broliškas artimo meilės darbas.

Smuik. Iz. Vasyliūnas ir jo sūnus Vytenis rengiasi naujam smuiko ir piano koncertui Jordano salėje kovo 15. Koncerte bus išpildomi kompozitoriaus Juliaus Gaidelio, Mozarto ir Bramso kūriniai.

Brockton, Mass.

Manifestacijon į New Yorką buvo išvykę du pilni autobusai po 45 asmenis; kiti buvo nuvykę savo mašinom. Autobusam keleivius telkė J. Laurinaitis ir M. Gofensas; talkino O. Eikinienė, Monkus, S. Gofensienė. Prie Brocktono buvo prisidėję ir Norwoodo lietuviai, tarpininkaujant Tumui. Manifestacijos išlaidom padengti aukojo: po 10 dol. — Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. F. Narbutas, J Tainavičius, Grybauskai; 5 dol. — J. Kašėta, 2 dol. — Germanavičius, po 1 dol. E. Andriušienė, N. Lankutienė, I. Ajauskienė, D. Laucevičienė, G. Drevinskienė, R. Jarmalavičius.

JAV vyskupų paskelbtam rubų vajui surinkta 42 dėžės. Rūbus padėjo sutvarkyti M. Janonienė, N. Tamulevičienė, G. Drevinskienė, D. Laucienė, St. Vaitiekuvienė, E. Ribokienė, M. Tamošiūnienė, E. Beržinskienė, R. Stitilis, R. Dilis ir Vyt. Ivaškevičius. Dėkojame Intercity Trans Co. už rūbų pristatymą į Bostoną. **M. Kas.**

GERIAUSIA DOVANA

Mozerio šveicariškas laikrodis

Labai prieinamom kainom (kartais net puse kainos) Stasys Staras savo klientam parūpina šveicarų Mozerio firmos moteriškų ir vyriškų laikrodukų, 18 karatų aukso, ar nerūdijančio metalo, žiūrovų 20x 50 stiprumo, krokodilo odos išdirbinių, diržų, piniginių ir rankinukų) iš Argentinos, gerų virtuvinių peilių iš Vokietijos ir kvepalų iš Prancūzijos. Kreiptis — **Stanley Staras, 23 Mendon Str., Worcester, Mass., 01604, Telef. 757-2034.**

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y.
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p.
Šeštadieniais iki filmos pabaigos;
Trečiadieniais — 12 val. dienos.
Lapkričio 19 iki lapkričio 24

Filma su CATERINA VALENTE
"DU BIST WUNDERBAR"
Vaidina:
R. Prack, D. Schönherr, H. Vita
Priedinė filma:
"Der Priester und das Mädchen"
Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 20, šeštadienį
7 val. vak.

Apreiškimo parapijos salėje
No. 5th Street, Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE:

FILMAS IŠ LIETUVOS KARIUOMENĖS su paaiškinimais

NEW YORKO LIET. VYRŲ CHORAS vad. V. Baltrušaičio

DEKLAMACIJOS

Vaišės ir šokiai — Šokiams gros A. Starolio orkestras

PADĖKOS DIENĄ LAPKRIČIO 25 8 v. v.

FUTBOLO I KOMANDOS SPORTININKAI VISUS KVIEČIA Į

ŠOKIUS ir VAIŠES

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBE

Auka $2.00

ČIURLIONNIO ANSAMBLIO
iš Clevelando
SIDABRINIO JUBILIEJAUS
KONCERTAS
šeštadienį, lapkričio 27, 1965
WEBSTER HALL SALĖJE
119 EAST 11th STREET (tarp 3rd ir 4th Ave.) NEW YORKE

Ansamblio įsteigėjas ir vadovas — komp. A. MIKULSKIS
Kanklių orkestro vadovė — O. MIKULSKIENĖ

Po koncerto toje pačioje salėje ŠOKIAI, grojant *Joe Thomas* 10 asmenų orkestrui.

Įėjimo bilietai kartu į koncertą ir į šokius tik po 5, 4, ir 3 dolerius.

Koncerto pradžia 7:30 val. vak.

Rengia
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO APYGARDA